

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
12. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na cikelu. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni «Dobrodo»
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni «Slovenija» pod
Vojakom pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zasoljeni Evropi.

primorski

dnevni

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

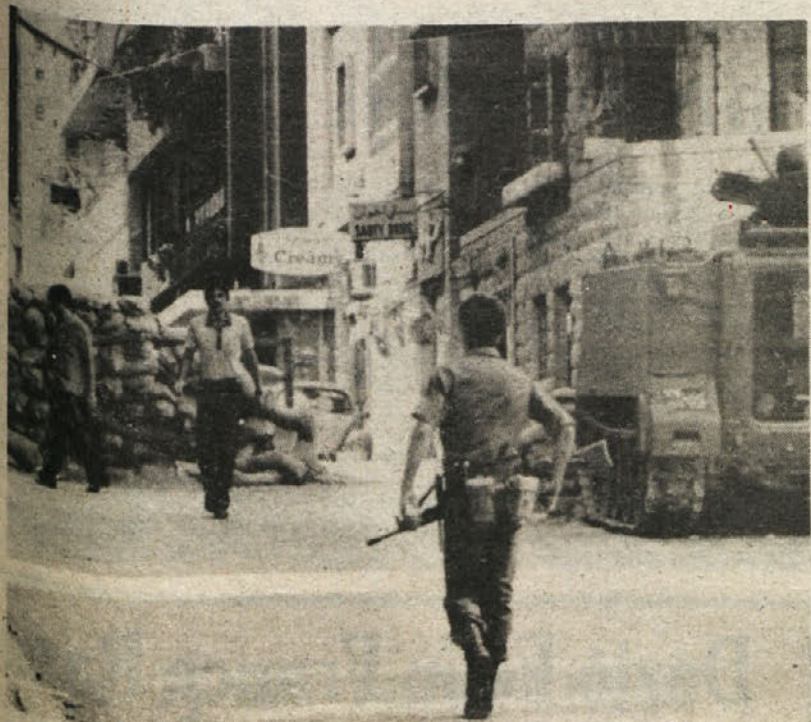
Cena 500 lir - Leto XXXIX. št. 204 (11.620)

Trst, četrtek, 1. septembra

Kljub Džemajelovemu vabilu opoziciji na «spravno srečanje»

Tudi včeraj srditi poulični boji v Bejrutu Spopadi so se razširili še na sever v Tripoli

Topovski streli zadeli ambasado ZDA in skladišče italijanske vojske - Laže ranjen italijanski mornar

BEJRUT — Navzlic vabilu predsednika Džemajela voditeljem bojujoče se opozicije na «spravno srečanje» v roku 48 ur se je včeraj «bejrutska bitka» nadaljevala celo v zaostrenih oblikah, s srditimi pouličnimi boji in pospešeno izmenjavo topovskih salv med središčem mesta in bližnjimi griči. Spopadi so se celo razširili na libanonski sever, v drugo največje mesto Tripoli, ki ga že od leta 1976 zasedajo sirske intervencijske sile. Tu so se spopadli oboroženi oddelki «Islamske zveze», ki je povezana s Sirijo, in borci iraškega Baatha ter «Gibanja 24. oktobra», ki podpira Džemajelovo vlado.

Vesti o spopadih in njihovih posledicah v obeh večjih libanonskih mestih so seveda negotove, ker sta praktično izolirani. Po zadnjih poročilih libanonske policije so se boji v Tripolisu začeli zaradi napada na bivališče voditelja proiranske stranke Baath Abdela Magida Rafiia in so se razširili nato po vsem mestu, kar je do sinoči terjalo 25 mrtvih in 26 ranjenih.

Najhuji boji so se pa tudi včeraj ves dan odvijali v Bejrutu, kjer je redna vojska sprožila po izrecnem ukazu Džemajela odločno protiofenzivo z več kot 10.000 vojaki, tankovskimi oddelki in celo s posebno izurjenimi komandosi, ki so napadli z morja, proti zahodnim predelom mesta, v katerih so se utrdili uporniški šiti Nabiha Berrija, Džumblatovi družovski borci in muslimanski levičarji, ki so se srdito upirali napredovanju štirih kolon vladne vojske, ki so jih stiskale v klešče. Boji so se nadaljevali do večera, čeprav je Berri, v imenu svojega gibanja «Amal» ter socialistične napredne stranke Džumblata in naserjanskih «murabitov» po-

zval po radiu upornike, naj se umaknejo s cest in z javnih stavb zahodnega Bejruta, češ da se je vlada obvezala vzpostaviti varnost.

Vladnim silam je baje včeraj uspelo izpeljati manever prebijanja s štirih strani «zelenih linij», ki ločuje krščanske od muslimanskih predelov mesta ter zasesti vse glavne prometne žile in strateške zgradbe v uporniških rajonih. Uradna radijska postaja je namreč sinoči sporočila, da je «situacija pod nadzorstvom», a je hkrati opozorila, da še traja policijska ura in pozvala prebivalstvo, naj bo doma. Po uradnih podatkih je redna vojska utrpela v treh dneh bojov 35 mrtvih in 160 ranjenih, skupaj pa je bilo v Bejrutu vsaj 90 smrtnih žrtev.

Šele včeraj je tudi v glavnem utihnilo topovsko streljanje, ki je ves dan obsipavalo mesto. Zadata je bila tudi «zasilna» ambasada ZDA v vzhodnem predmestju («uradno» je uničila maja eksplozija) v rezidenci veleposlanika. Ameriške sile, ki sestavljajo del mirovnega kontingenta, so s topovskimi streli baje uničile izstrelišča napadalcev. Več kot 40 topovskih granat je zadelo zjutraj tudi logistično postojanko italijanskega kontingenta, pri čemer je bilo uničenih več vozil in zalog. V tem primeru niso baje zabeležili človeških žrtev in je obstreljevanje prenehalo, ko je general Angioni prek libanonskih oblasti sporočil, da bo ukazal v luki zasidrani križarki «Sagittario», da odgovori na ogenj. Pač pa je bil preteklo noč laže ranjen italijanski mornar Jean Daniel Pisale, ki ga je krogla zadela v mečo.

Kovinarji še brez pogodbe

Direktorij o gospodarstvu

RIM — Danes bo predsednik vlade Bettino Craxi vdrugič zbral kabinetni svet, nekaj direktorij pomembnejših ministrov, ki hkrati zastopajo vseh 5 strank koalicije, nov organ usmerjevalnega značaja, ki si ga je omislil v zameno za nekdanje periodične posvete med tajniki večinskih strank. Če so na prvi seji bila na dnevnem redu skoraj izključno vprašanja mednarodne politike, bo moral danes kabinetni svet izdelati glavne smernice gospodarske politike nove vlade. Glavni smoter je zavezitev državnega primanjkljaja na predvidenih

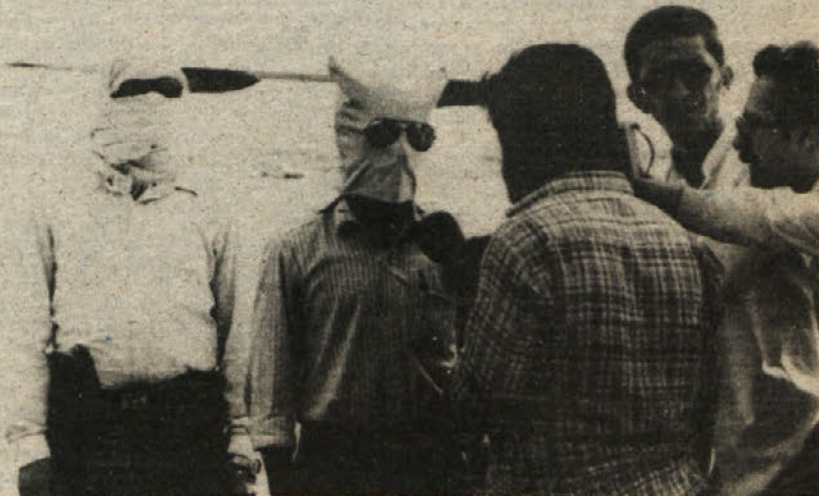
80.000 milijard lir, to se pravi o-klestiti izdatke ali povišati dohodke za okrog 10.000 milijard lir pred koncem leta. Rešitev je, ob vse manj kot spodbudnih pokazateljih državnih financ in gospodarskih razmer, seveda izredno težka. Ker kaže, da vlada ne namerava še nadalje zaostri davčnega pritiska, bo po vsem videzu morala spet klestati po socialnih izdatkih, z zvišanjem dajatev za zdravstveno zavarovanje in pokojnine ter vzporednim omejevanjem storitev.

NA 2. STRANI

RIM — Pogajanja med delodajalci in predstavniki kovinarskih delavcev za obnovo delovne pogodbe so se nadaljevala pozno v noč. Minister za delo De Michelis je sprejel najprej obe delegaciji, nakar so se pogovori med ministrom in obema delegacijama nadaljevali ločeno. Omeniti je treba, da so kovinarski delavci že 20 mesecev brez delovne pogodbe, saj je slednja zapadla konec leta 1981.

Minister za delo De Michelis je izrazil prepričanje, da ostaja načrt, ki ga je izdelal njegov predhodnik Scotti še vedno veljaven in da gre samo za to, da bi izpilili nekatere robove in približali stališča obeh delegacij. Njegove izjave pred začetkom pogovorov so bile vsekakor dokaj optimistične. Kaže, da je De Michelis trdno odločen doseči nekaj rezultatov še to noč, čeprav so stališča delodajalcev in kovinarjev še narazen.

Preusmeritelji so se vdali

Zakrinkani ugrabitelji «boeing» družbe Air France so pred vdajo iranskim oblastem imeli pri letalu tiskovno konferenco (Telefoto AP)

Tragičen zaključek Emanueleline ugrabitve?

FOGGIA — Domnevni ugrabitelji Emanuele Orlandi so včeraj nekemu dnevniku telefonsko sporočili, da so ugrabljenko usmrtili in da je njeno truplo pri Viesteju, na nekem otočku, kjer naj bi bilo tudi nadaljnje sporočilo. Karabinjerji so nemudoma pohiteli na kraj, vendar niso našli nobene sledi za truplom ali za sporočilom. Iskati so prenehali zaradi teme in bodo nadaljevali danes zjutraj. V sporočilu dnevniku je bilo rečeno, da bodo usmrtili tudi Mirello Gregori.

Svečanost v Devinu

Na Devinskem gradu so včeraj podelili nagrade za dobroto in solidarnost zaslužnim občanom in organizacijam devinsko - nabrežinske občine. Priznanja je podelil princ Raimondo Turn Taxis, ki je tudi pobudnik te prireditve in predsednik posebne komisije, ki odloča o nagradah. Nagrade za dobroto in solidarnost so zelo cenjene med tamkajšnjim prebivalstvom, kot priča tudi veliko število občanov, ki se je udeležilo včerajšnje slavnosti.

NA 5. STRANI

V otroških vrtcih od danes spet živahno

Državni otroški vrtci odpirajo danes svoja vrata najmlajšim, poleg tega pa bodo začeli delovati tudi občinski vrtci v devinsko - nabrežinski občini in gorški slovenski občinski vrtci v Ul. Brolo. Vrata preostalih občinskih vrtcev se bodo odprla v prihodnjih dneh.

V začetku septembra bodo delovali vrtci z omejenim urnikom, šele sredi meseca, ko bodo občine poskrbele za kosila, bo steklo delo vzgojiteljic s polno paro.

Na Tržaškem so zabeležili doslej dokajšen upad vpisov v prve letnike slovenskih vrtcev, prav tako pa se je občutno zmanjšalo skupno število otrok, ki bodo obiskovali te vrtce v šolskem letu 1983/84. Podatki o vpisu sicer niso dokončni, ker je možen še naknadni septembrski vpis, ki ga morajo slovenski zamudniki kar najbolje izkoristiti: tako, da vpišejo svoje otroke v slovenske otroške vrtce.

Pojav upadanja vpisov pa ni prizadel le naše narodnostne skupnosti, ampak tudi ter ponekod še v večji meri italijanske otroške vrtce in osnovne šole.

Številke o letošnjih vpisih vzbujajo upravičeno zaskrbljenost in zahtevajo od celotne naše skupnosti večjo in odločnejšo angažiranost za obstoj in razvoj naše šole. Krizo je treba seveda v prvi vrsti pripisati demografskemu padcu in podobnim pojavom, ki označujejo to družbeno obdobje ter zlasti tržaško stvarnost. Prav zaradi tega je danes nujno potrebno, da postanejo šola in vsa vprašanja, ki so z njo povezana, eden glavnih, če že ne glavni dejavnik vsakdanjih prizadevanj naše manjšine.

NA 4. STRANI

Tri leta po podpisu sporazumov v Gdansk

VARŠAVA — Včerajšnja tretja obletnica podpisa sporazumov med tedanjo poljsko vlado in predstavniki delavcev v Gdansk je v nekaterih večjih poljskih mestih potekla v hudi napetosti. Do večjih nemirov sicer ni prišlo, z izjemo Nowe Hute, kjer so policijske sile posegle med demonstrante, potem ko so jih le-ti začeli obmetavati s kamenjem. Vrelo pa je v Varšavi, Gdansk, Wrocławu in nekaterih drugih mestih, ki so jih varnostne sile dobesedno zasedle in trdno nadzorovale položaj. Poziv vodstva Solidarnosti, naj delavci po končanem delovnem dnevu bojkotirajo javna prevozna sredstva in se peš odpravijo iz tovarn, je obrodil le delni uspeh, medtem ko je skoraj nemogoče ugotoviti, kakšen odziv je imel poziv k upočasnitvi delovnega ritma.

V Gdansk se je v dopoldanskih urah pred spomenikom delavskim žrtvam iz decembra 1970 odvila preprosta slovesnost, ki so jo priredile oblasti, popoldne pa se je k močno zastraženemu spomeniku odpravil Lech Walesa in v spremstvu množice položil venec cvetja k vzhodu.

Poljskega avgusta pred tremi leti se je včeraj spomnil tudi papež, ki je sprejel tristo poljskih vernikov in ob tej priložnosti poudaril pomen sporazumov iz Gdanska za novejšo poljsko zgodovino. Pozval je zato k njihovem uresničevanju v okviru resničnega dijaloga med družbo in državno oblastjo, za katerega so se na svoji konferenci pred kratkim zavzeli tudi poljski škofje.

Ne glede na poznejši razvoj dogajanja pa ostaja 31. avgust 1980 v poljski zgodovini zapisan kot poskus delavskega razreda na Vzhodu, da bi socializmu v svoji deželi vtisnil človeški in bolj demokratičen pečat.

NA 3. STRANI

**Razgovor
z Dragom Štoko
predsednikom
deželne komisije
za zunanje zadeve**

NA 4. STRANI

**ITALIJANSKI
NOGOMETNI POKAL**

Varese	2
Udinese	2
Campania	0
Triestina	0

Luči in sence v italijanskem gospodarstvu

Kakršnakoli bo odločitev parlamentarne komisije, v nobenem primeru ne bo dokončna. Zadržana beseda gre namreč poslanski zbornici, ki se bo sestala 13. septembra in bo med prvimi tokratkami dnevnega reda obravnavala prav primer poslanca Tonija Negrija.

Italija napoveduje konkretne pobude proti Pinochetu

RIM — Italijanska vlada bo na zasedanju generalne skupščine OZN dala konkretne pobude za obsojbo čilskega režima. Zagotovilo je dal zunanji minister Andreotti sekretarju organizacije «Demokracija Čile» Benjamino Teplizkemu. Italijanska vlada bo posegla v duhu pisma, ki jih je ob krvavih čilskih dogodkih poslal predsednik Pertini sekretarju OZN.

Teplizky je napovedal, da bo «Demokracija Čile» priredil od 9. do 11. septembra v Rimu simpozij o umorjenem predsedniku Salvadoru Allendeju. Simpozij, na katerem bo prisotna Allendejeva vdova skupaj z vidnimi latinskoameriškimi osebnostmi, se bo udeležil tudi Sandro Pertini.

Čile: Jarpa obljublja politiko odpiranja

SANTIAGO DE CHILE — Umor generala Urzua ne bo preusmeril vladne politike. Tako je sinoči poudaril v Buenos Airesu Sergio Onofre Jarpa, notranji minister in najbolj vpliven član nove čilske vlade. Jarpa, ki je na uradnem obisku v Buenos Airesu, je od svojega nastopa na čelu vlade formalno začel s politiko postopnega odpiranja do opozicije in se je že nekajkrat sestal z demokratično zvezo, ki združuje čilske sredinske politične sile.

V daljšem razgovoru z novinarji je Jarpa poudaril, da so atentat na gen. Urzua zakrivali tisti, ki nočejo demokracije v Čilu. V isti sapi je Jarpa pozval vse Čilence, naj obsodijo terorizem in podobne kriminalne podvige. Pozval je tudi opozicijske sile, «naj vendarle jasno definirajo svoja stališča do mednarodnega marksizma, do umorov in destruktivnih metod in naj odločijo, ali bodo dokončno stopile na pot demokracije, pomiritve in čilenstva».

Ton, ki ga je uporabil čilski notranji minister se najbrž razlikuje od tonov njegovih govorov prejšnjih dni. Očitno je moral tudi Jarpa, ki ga je marsikdo, morda v preuranjenem navdušenju, označil kot čilskega

Sureza in protagonista čilske pomladi, zaigrati na nekoliko drugačne strune, da ne bi prepustil Pinochetu monopol nad bolj zakrknjeno usmerjenimi sektorji čilske družbe, predvsem pa, da bi si ohranil zaupanje in podporo, ki jo je doslej užival med bolj odprtimi krogi čilskih oboroženih sil.

Ob tem velja poudariti, da je umor gen. Urzua koristol v največji meri ravno Pinochetu in njegovi kliqu. Atentat, v katerem je izgubil življenje župan Santiaga, na moč spominja na teroristični izpad izpred 12 let, ko je desnica ubila gen. Schneidera, da bi preprečila zmago Allendejeve Unita Popular. Težko je morda reči, kdo je materialno zagrešil umor gen. Urzua, neizpodbitno pa je dejstvo, da koristi le Pinochetovemu režimu.

Iz govorov ministra Jarpe in iz posegov drugih čilskih veljakov pa je razviden tudi poskus, da bi režim hotel nekako najti, tudi za ceno delnega popuščanja, nekakšnega «viviendi» z desničarskimi in sredinskimi opozicijskimi silami, obenem pa skuša osamiti levico in jo obdržati še nadalje v ilegali. Levica pa, ki se združuje v «judsko demokratsko fronto» pa je najbolj odločna pri zahtevi po odstopu Pinocheta in demokratizaciji čilske države.

Stone srečal voditelje salvadorske gverile

SAN JOSE — Posebni odposlanec ameriškega predsednika za Srednjo Ameriko, Richard Stone se je v Kostariki srečal s štirimi voditelji salvadorske gverile in se z njimi pogovarjal o državljanski vojni, ki besni v Salvadorju. Gre za prvi stik uradnega Washingtona z najvišjimi voditelji levičarske gverile v Salvadorju in po mnenju opazovalcev pomeni prvi korak na poti, ki naj bi privedla h koncu državljanske vojne, ki jo že štiri leta bijejo gverilci in salvadorska vojska.

Kot je bilo pričakovati, niso o srečanju objavili prav nobene podrobnosti, z izjemo zelo načelne ugotovitve, da je šlo za iskanje rešitev salvadorskim razmeram. Opazovalci so zato v tem trenutku zelo previdno optimistični in te prve stike nasprotujočih si strani ocenjujejo kot zgolj preizkus možnosti za doseg kakršnegakoli sporazuma o prenehanju štiri letnih sovražnosti.

Latinska Amerika na pogajanjih z ZDA

CARACAS — Prihodnji teden se bodo v venezuelski prestolnici srečali predstavniki ZDA in Latinske Amerike, ki je najbolj zadolženo območje sveta.

Gre za izredno pomemben sestanek z ozirom na več kot 300 milijard dolarjev dolga, ki ga je skupno zbral zeleni kontinent. ZDA so največji upnik latinskoameriških dežel in ni še gotovo, kakšno stališče bodo na srečanju zavzele, medtem ko je gotovo, da se dolžnice ne bodo zatekle k ustanovitvi «kluba dolžnikov» ali k razglasitvi moratorija, kot so predlagali nekateri. Upniki in dolžniki so po besedah nekaterih udeležencev pripravljeni za vsako ceno priti do sporazumne rešitve.

K temu bodo gotovo prispevale tudi vesti o delni razjasnitvi na brazilskem «črnem nebu» dolgov. Za oktober so namreč napovedali začetek pogajanj med Brazilci in tako imenovanim «Pariškim klubom», ki združuje njihove upnike, da bi se dogovorili za reprogramiranje dolgov, medtem ko se bo Mednarodni monetarni sklad o brazilskem stabilizacijskem načrtu in torej možnosti novega kreditiranja dokončno izrekel prihodnji teden.

London o položaju na Falklandskem otočju

LONDON — Velika Britanija ne zaostreje odnosov z Argentino in ne sili k militarizaciji Falklandskega otočja. Tako trdi britansko zunanje ministrstvo v pismu generalnemu sekretarju Združenih narodov Perezu De Cuelarju. London s tem pismom odgovarja na argentinske obtožbe in obenem zvraca na Buenos Aires odgovornost za napete odnose med državama. Šele ko bo Argentina uradno preklicala vojno stanje — pravijo v Londonu, se bodo odnosi lahko izboljšali. Če pa Argentina tega ne bo storila — pripominja VB — pomeni, da še namerava obnoviti spopad.

O napetih odnosih med državama priča tudi dejstvo, da so britanski cariniki zaplenili argentinski delegaciji, ki naj bi sodelovala na svetovni naftni razstavi, vse brošure in propagandno gradivo. «Dokler je uvoz vsega argentinskega blaga pod embargom — so flegmatično odgovorili Britanci na argentinske proteste — tudi propagandnega gradiva iz Buenos Airesa ne bomo dovolili uvažati».

Atentati v Londonu

LONDON — «Samoj naključje je pomagalo, da niso v terek silovite eksplozije povzročile prave tragedije.» To je časnikiarjem izjavil predsednik angleške policije ob treh atentatih, ki so jih neznanci v terek ponoči izvršili v angleškem glavnem mestu.

Do silovite eksplozije je prišlo v terek kmalu po polnoči pred izraelsko banko «Leumi Bank», ki se nahaja v Oxford Streetu, to je v samem londonskem centru. Kmalu zatem sta svojo nalogo opravila še dva peklenška stroja, tokrat v londonskem predmestju in sicer pred nekim trgovskim centrom in pa pred hišo nekega Američana. Policijski agenti so najprej menili, da gre za protijudovske atentate, po temeljitejših izvidih pa so ugotovili, da so se neznanci poslužili posebnega orožja, ki ga je za svoje atentate uporabljala teroristična skupina «Angry Brigades». Skupina, ki zajema anarhiste, je bila aktivna zlasti v letih sedemdeset.

Ogromna množica na pogrebu Aquina

MANILA — V filipinskem glavnem mestu so včeraj pokopali Benigna Aquina, vodja filipinske opozicije, ki je bil umorjen ob svojem prihodu 21. avgusta na manilsko letališče, potem ko je tri leta preživel v izgnanstvu v Združenih državah Amerike.

Pogrebne svečanosti so bile v katedrali Santo Domingo v manilskem predmestju, vodil jih je kardinal Jaime Sin.

Čeprav so predstavniki filipinske javne varnosti zagotovili, da ni prišlo med pogrebom do večjih neredov, so nekateri opazovalci poročali, da je ljudstvo vpilo gesla proti oblasti in med pogrebnim sprevodom nosilo transparente z napisi «Marcos, diktator, pes, morilec», ki jasno odražajo globoko nejevoljo filipinskega ljudstva.

Na sliki (telefoto AP): ogromna množica spremlja na zadnjo pot Benigna Aquina.

Deng o nujnosti boljših odnosov Peking-ZDA

PEKING — Deng Hsiao-ping je med srečanjem z dvema ameriškima senatorjema izjavil, da hoče Kitajsko ponovno vzpostaviti prijateljske stike z Ameriko. Tako je včeraj poročala kitajska agencija «Sinhua». Deng je še izrazil upanje, da bi državi spet dosegli tisto idealno sodelovanje, do katerega je že prišlo leta 1979 ob priiliki Dengovega obiska v ZDA.

Odnosi med Kitajci in Američani so se poslabšali, potem ko so se ponovno začela pogajanja med Sovjetsko zvezo in Kitajsko in je le-ta pokazala, da hoče tudi s sovjetskimi sosedom ohraniti boljše odnose.

Deng je nadalje izjavil, da si želi medsebojnega sodelovanja z ZDA tako na gospodarskem kot na kulturnem področju. Jasno je še pokazal, da si želi tudi izboljšanja diplomatskih odnosov.

Boj za razorožitev ob pogajanjih v Ženevi

BONN — Politična jesen se bo začela v Zvezni republiki Nemčiji še pred začetkom koledarske. Danes ob 5.45 zjutraj, točno 44 let po vdoru Hitlerjeve vojske na Poljsko, se je zbralo več kot 5000 ljudi (med njimi 150 zvezniških imen kulturnega, političnega in verskega življenja na Nemškem in v tujini) pred ameriškim raketnim oporiščem pri Mutlangnu. Tu Amerikanci nameravajo namestiti izstrelke «Pershing 2», če bi se izjalovila ženevska pogajanja.

To je šele začetek vrste manifestacij, ki bodo imele svoj vrhunec 22. oktobra z velikimi sprejemi v Bonnu, Stuttgartu in Berlinu. Manifestacije bodo sovpadale z «Dnevom proti vojni» nemških sindikatov. Dva dneva pozneje bo v Hamburgu manifestacija cimetnikov za mir. Medtem pa «Gibanje za mir», ki ima v svojih vrstah več kot tri milijone ljudi, stopnjuje svojo dejavnost. Sem pa je treba prišteti še gladovno stavko, ki traja že 26 dni, 13 oseb iz raznih držav v prid

razorožitve.

Sovjetska agencija TASS je medtem ostro napadla zahodno nemško stališče do predloga Andropova glede izstrelkov srednjega dometa. Agencija pravi, da je ZRN sprejela brez ugovarjanja ameriške teze. TASS še poudarja, da SZ ne more pri ženevskih pogajanjih mimo francoskih in angleških izstrelkov. Ti izstrelki se lahko primerjajo s sovjetskimi «SS 20».

TASS še trdi, da je ameriški jedrski arzenal močnejši od sovjetskega. Zahodnonemški zunanji minister Genscher je včeraj izjavil na tiskovni konferenci, da je predložil v Bruslju organizaciji NATO načrt za konferenco o razorožitvi, ki je bila predlagana v Madridu in ki bi se morala začeti v Stockholmu 17. januarja prihodnjega leta.

Japonski premier Nakasone je pred dnevi ocenil predlog Andropova za doberga. Sedaj pa se Japonci umikajo ter se skušajo uveljaviti kot drugi ameriški partner v odnosu do Evrope.

Prizor s čadske fronte

Medtem ko se nova topniška enota stotih francoskih padalcev pripravlja na skorajšnji odhod v Čad, so v Parizu uradno sporočili, da se bo v začetku oktobra v Vittelu (zahodna Francija) sestal afriško - francoski vrh, ki se vsako leto izmenično odvija na afriških, oziroma francoskih tleh. Poleg predstavnikov Francije se ga udeležujejo voditelji 19 frankofonskih afriških držav. Na sliki (telefoto AP): čadski vojaki pod nadzorom francoskih izvedencev preizkušajo novo avtomatično orožje.

Tri leta po podpisu sporazumov med poljskimi delavci in vlado

Nezadovoljstvo zaradi neizpolnjenih obvez

VARSAVA — Tri leta po podpisu sporazumov, ki so jih predstavniki poljske vlade in delavcev zadnje dni avgusta sklenili v Gdansk, Gdynji in Ščecinu, politične in družbene razmere v tej vzhodnoevropski državi še zdaleč niso urejene. Nasprotno, v drugi polovici avgusta je napetost kljub ukinitvi vojaškega stanja in navidezni premostitvi obdobja najhujše krize, znova nevarno porasla in grozila ob koncu meseca izbruhniti v nove konflikte. Oblasti so se na to možnost pravočasno pripravile, tako z represivnimi ukrepi (v Gdansk so kar za ves mesec prepovedali javne manifestacije), kot s strupeno kampanjo proti Lechu Walesi ter s poživljeno politično propagando akcije.

V središču te akcije je bil v zadnjih tednih odgovor na eno osrednjih vprašanj, ki razvema politično razpravo na Poljskem: ali so oblasti izpolnile naloge, ki so jih prevzele nase v 21 točkah sporazumov iz avgusta 1980? Uradni odgovor je seveda pritrdilen, če pa vse vendarle ni bilo izpolnjeno, je krivda pri «ekstremistih» Solidarnosti, katerih protidržavna dejavnost je porodila tudi potrebo po uvedbi vojaškega stanja. Odgovor, ki prihaja iz opozicijskih vrst, je seveda ubran v bistveno drugačnem tonu, saj v državi še vedno niso uveljavljene pravice do stavke, do sindikalnega pluralizma, svoboda tiska in združevanja itd. Ukinitve vojaškega sta-

nja na tem področju nima prav nobenega učinka, kvečjemu ga je še bolj omejila, saj so nekatere restrikcije po 22. juliju prešle v civilno zakonodajo, kot na primer poostrena cenzura, nazor nad združevanjem in podobno.

Od tod zahteve bivšega sindikalnega voditelja Walesa in njegovih somišljenikov po obnovitvi pogajanj med oblastmi, cerkvijo in neodvisnimi sindikati, od tod tudi grožnja, da bodo v nasprotnem primeru znova začeli protestne akcije. Zadnje dni preteklega tedna je v Katowicah in Gdansk vendarle prišlo do srečanj med predstavniki oblasti in delavcev, ki so le potrdila znano dejstvo: še naprej obstajata dve Poljski, še naprej so Poljaki razdeljeni in med njimi vlada nezaupanje. Diagnoza je kaj enostavna, a odgovor o terapiji s srečanja ni prišel. Jaruzelski in njegovi sodelavci so v Katowicah govorili o težavnem položaju, ki ga je moč premagati s «požrtvovalnostjo, mirom in redom ter s sodelovanjem in z dobro voljo», medtem ko je podpredsednik poljske vlade Rakowski na srečanju z delavci ladjedelnice Lenin v Gdansk, v isti dvorani, kjer so pred tremi leti podpisali sporazume, pokazal na prepričanje vodilnih državnih vrhov, da je celo v «zibelki» Solidarnosti mogoče vzpostaviti dialog. V burnem vzdušju je Rakowski utemeljeval nujnost uvedbe vojaškega stanja in krivdo naprtil vodstvu Solidar-

nosti, ki da je izdalo ideale delavskih množic, hkrati pa je trdil, da oblasti ne bodo popustile niti za ped in pozval k razumnosti tudi tiste, ki najglasneje vpijejo.

Walesa je v svojem posegu največ kritike namenil načinu in potem za reševanje družbenih sporov v državi. Potrdil je, da je Solidarnost delala napake, toda vlada jih je po njegovem mnenju storila še več. Če je bilo leta 1980 geslo delavcev «Socializem da — popačenja ne», se je danes spremenilo v «Socializem da — metode in poti, ki ste jih ubrali, pa ne». Njegovi somišljeniki torej ne želijo zrušiti socializma, prevzeti oblasti ali postaviti v dvom poljska zavestništva, temveč hočejo le dialog, saj političnega prepričanja ni moč spreminjati s palicami in tanki.

Walesa še naprej vztraja pri sindikalnem in političnem pluralizmu, za katerega se je znova izrekla tudi cerkev, toda njegova uresničitev po vsem sodeč sodi v preteklost. Dialog v Gdansk torej ni bil vzpostavljen, čeprav so nasprotja izgubila nekaj svoje ostrine iz preteklih mesecev. Včerajšnji poskusi «bele stavke» in bojkota javnih prevoznih sredstev so le še bled odsev nekdanjega širokega protesta množic in dokaz, da je razvoj poljskih razmer večino prisilil k nezdravemu molku.

Dokaj zaskrbljujoče (še nepopolne) številke o letošnjih vpisih

Naši najmlajši spet v vrtcih

Prvič se je letos vpisalo v vrtece 149 otrok

Vrtci danes spet odpirajo vrata našim malčkom. Po treh mesecih počitnic se bodo najmlajši spet srečali s svojimi vrstniki in vzgojiteljicami, pa tudi z novimi prijateljčki, tistimi, ki bodo danes prvič prestopili prag otroških vrtcev. Resnici na ljubo se bo danes začel pouk v večini slovenskih otroških vrtcev, ne pa v vseh. Kot po navadi bodo tudi tokrat prvi sprejeli otroke državni vrtci devinsko-nabrežinske občine. V ponedeljek bo začel delovati vrtec v Gabrovcu, v četrtek, 8. septembra, občinski vrtci v tržaški občini, slovenski otroški vrtci v Miljah pa bo odprli vrata 15. septembra.

Kot prejšnja leta bo tudi letos pouk v vrtcih v prvi polovici septembra dokaj okrnjen. Vrtci bodo odprti samo dopoldne, saj jih bodo začele občine oskrbovati s kosili šele po 15. septembru. Nekaj pregledov bo morda tudi letos z nameščanjem posameznih vzgojiteljic, kar pa bi morali v kratkem na ugoden način rešiti. Verjetno bo hujša predla občinskim vrtcem tržaške občine, ki so bili že prejšnje leto v središču pozornosti zaradi znane odredbe tedanjega izrednega občinskega komisarja Siclarija o predčasnem začetku pouka v vrtcih. O teh vprašanjih bo gotovo govor na skupščinah vzgojiteljic v občinskih vrtcih, ki bodo prve dni po začetku pouka na teh vrtcih.

Sredi prihodnjega tedna, od torka, 6., do petka, 9. septembra, se bodo vzgojiteljice udeležile tradicionalnega seminarja za slovenske šolnike, kar bo tudi do neke mere vplivalo na normalen potek pouka v slovenskih vrtcih. Vzgojiteljice bodo razdeljene po skupinah, tako da pouk kljub temu ne bo bistveno okrnjen.

Ob vsakem začetku šolskega leta (in prav tako tudi ob odprtju otroških vrtcev) skušamo ugotoviti, kakšna je bila bera vpisov v šole, oziroma v vrtece med poletjem. Številke, ki nam jih posredujejo posamezne šole, didaktična ravnanja in vrtci v tem času navadno še niso dokončne, ker so tudi v začetku septembra še mozzii

vpisi otrok tako v šolo kot v vrtec. Nekateri starši namreč »pozabijo« vpisati svoje male v rednem junijskem roku, drugi so vse do zadnjega v dvomu, kam naj bi vpisali svojega otroka, tretji morajo počakati z vpisom zaradi preselitve v drug kraj itd. Številke o vpisih so tako nujno nepopolne, kljub temu pa dajejo slutiti, kakšen bo dokončni rezultat o vpisih.

Številke o dosedanjih vpisih v slovenske otroške vrtece na Tržaškem so dokaj zaskrbljujoče. Kot je razvidno iz podrobnega pregleda vpisov po posameznih vrtcih, se je doslej prvič vpisalo v naše vrtece 149 otrok, to je kar 34 manj kot v lanskem šolskem letu. Tudi skurno število otrok v vrtcih je občutno padlo: od lanskih 578 otrok na dosedanjih 506. Ta podatek je še bolj alarmanten, če upoštevamo, da je v šolskem letu 1981 - 82 obiskovalo slovenske vrtece 616 otrok.

Pojav upadanja vpisov zadnja leta ni prizadel le naše narodnostne skupnosti, temveč je v še večji meri oklestil italijanske razrede in vrtece. Ob pregledu vpisov v naše vrtece gre opaziti, da ni padec enakomerno porazdeljen med posamezna področja. Tako so na primer v vrtcih svetjakovskega in openskega didaktičnega ravnateljstva zabeležili minimalen upad vpisov v prvi letnik v primerjavi z lanskim letom; v vrtcih svetoivarskega ravnateljstva so celo za štiri enote presegli lanski vpis.

Drugače je v vrtcih nabrežinskega in dolinskega didaktičnega ravnateljstva: v nabrežinskem ravnateljstvu se je vpis v prvi letnik zmanjšal za četrtno (lani 40 vpisov, doslej 29), v dolinskem pa skoraj za polovico (lani 52 vpisov, sedaj 27).

Ta dva podatka jasno kažeta, kako močno si bomo morali še prizadevati, da bi zaustavili to nezadržno drsenje vpisov navzdol. Eden od receptov za uspeh je sila preprost: vpis slovenskega otroka v slovenski vrtci in nato v slovensko šolo!

OTROŠKI VRTEC	VPIS 1983	SKUPNO 1983/84	VPIS 1982	SKUPNO 1982/83
SV. JAKOB	5	14	6	19
UL. CONTI	10	14	5	12
UL. GINNASTICA	6	17	2	23
ŠKEDENJ	3	16	6	15
SV. ANA	2	14	3	15
SV. IVAN	7	22	6	19
LONJER	6	20	8	22
GRETA	0	18	4	23
BARKOVLJE	4	12	3	16
BAZOVICA	12	23	5	22
OPČINE	10	47	11	51
GROPADA	3	12	5	13
TREBČE	3	6	1	9
PROSEK	11	34	13	44
KRIŽ	6	16	5	17
REPENTABOR	5	21	8	22
NABREŽINA	5	13	5	16
DEVIN	2	9	5	17
SESLJAN	5	9	4	9
MAVHINJE	2	8	1	10
ŠEMPOLAJ	4	20	11	25
ZGONIK	8	17	8	22
GABROVEC	3	17	6	16
DOLINA	5	18	9	22
MAČKOLJE	2	11	4	10
DOMJO	6	15	8	15
RICMANJE	4	12	6	14
BORŠT	1	8	5	12
BOLJUNEC	3	23	12	25
MILJE	6	20	8	23
SKUPNO	149	506	183	578

Prenavljanje vrtea v Lonjerju

Za otroke lonjerskega otroškega vrtea se bo začel letos pouk kasneje kot v drugih državnih vrtcih. Pretekli petek je namreč začelo gradbeno podjetje, ki ima v zakupu dela, s prenavljanjem prostorov, kjer ima vrtci svoj sedež. Poleg učilnice bo preuredilo tudi streho, tako da se bodo dela še kar zavlekla. Po sedanjih predvidevanjih se bodo lahko otroci vselili v vrtec novembra.

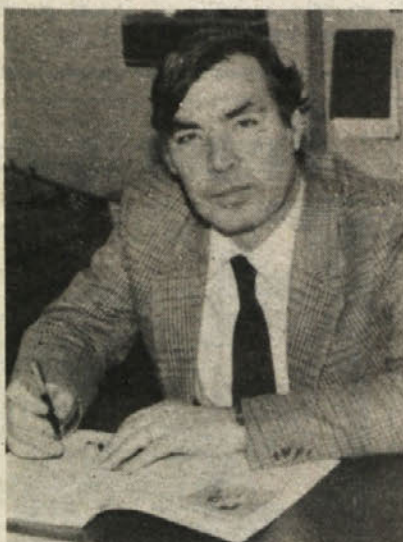
Dotlej bodo vrtec premestili na katinarsko šolo. Otroci bodo dobili svoje prostore v šolski telovadnici, ki pa jo morajo prej preurediti, da bo lahko primerna za vrtec. Urediti morajo sanitarije in opremiti kuhinjo, da ne bo varstvo v začasnem vrtcu na Katinari okrnjeno. Po vsej verjetnosti bodo vsa dela v šolski telovadnici opravljena v septembru.

Sestava komisije za zunanje zadeve

Štoka (SSK) — predsednik, Vignini (KD) in Padovan (KPI) — podpredsednika, Piccoli (KD) — tajnik, Carbone (PSI), Cavallo (DP), De Agostini (FG), Fragiaco (PRI), Giuricin (LpT), Gonano (PSDI), Longo (KD), Morelli (MSI), Pagura (KD), Pascolat (KPI) in Rossetti (KPI) — člani.

Pogovor z Dragom Štoko, predsednikom deželne komisije za zunanje zadeve

Za boljše vsestranske odnose med sosedi

kaj vprašanj v zvezi z ustanovitvijo in z načrti tega telesa.

Najprej, zakaj sploh novo ime za komisijo, ki se je prej ubadala izključno s problemi uresničevanja o-simskih sporazumov med Italijo in Jugoslavijo?

Stranke, ki tvorijo večino v dežel-nem svetu, so že med pogajanj za sestavo novega odbora začutile potrebo, da se razširijo pristojnosti tako imenovane komisije za Osimo, ki ji

je predsedoval bivši deželni poslanec Pittoni (PSI), čeprav ostajata prva in najpomembnejša sogovornika Furlanije-Juljske krajine in mednarodnih odnosih še dalje SR Slovenija in SR Hrvatska. Razširitev pristojnosti pa izhaja iz potrebe, da se pospeši sodelovanje z vsemi deželami Alpskega loka (skupnost Alpe-Adria) in z EGS v duhu prijateljstva in med-sebojnega razumevanja. Zavedam se, da mi to široko in razvejano področje je nalaga težke in zahtevne dolžnosti kot pripadnik slovenske narodnostne skupnosti v Italiji pa sem trdno prepričan v vlogo mostu in povezovalca med narodi, ki jo lahko igra naša dežela.

Omenili ste odnose med Furlanijo in med sosednjima jugoslovanskima republikama. Kako gledate vi na to problematiko, zlasti v luči ukrepov beograjske vlade?

Nekateri, zlasti tukaj v Trstu, govorijo o zaprtju meje in podobno, jaz pa bi to označil kot restriktiven normativ za jugoslovanske državljane. Politično pa je bil to hud udarec nadaljnjemu razvijanju odličnih odnosov med sosedi, tudi spriču tega, da so ti ukrepi že sprožili nevarne mehanizme znotraj itak že zelo šibkega tržaškega gospodarstva. Poleg tega, pa prizadevajo tudi slovensko narodnostno skupnost v Italiji.

Naša komisija bo tako čimprej na-

vezala stike zlasti z vodilnimi družbenopolitičnimi telesi SR Slovenije in skušala iskati rešitev za vsa odprta vprašanja. Pri tem mislim zlasti na maloobmejni promet, ki je zlasti tako rekoč duša v odnosih med sosednjima deželama. Mi si bomo pri sednjima deželah, da je zlasti zadevali za popolno sprostitev tega prometa in splošnega sodelovanja ob prometu in Jugoslavijo doseglo še višjo stopnjo razvoja, kljub gospodarski krizi, ki pesti obe državi. Gotov sem, da bom pri teh prizadevanjih našel na podporo vseh demokratičnih strank, ki so tako ugledno zastopane v komisiji.

Pa še zadnje, tipično »strankarsko vprašanje. Kakšno vlogo igra oziroma bo igrala Slovenska skupnost v deželni večini?

V tem trenutku je po mojem najpomembnejše, da si naša narodnostna skupnost čimprej izbere pravični globalni zakon. Naša naloga, boljše rešeno naša dolžnost pa je, da na vseh ravneh, zlasti, znotraj koalicije, prispevamo in zahtevamo, da bo dežela tistemu in zahtevamo, da na tem izpolnila vse svoje dolžnosti na tem področju. V nasprotnem primeru sem prepričan, da bo naša stranka takoj izstopila iz koalicije in prestopila v opozicijo.

S. T.

Koncert kitar na Opčinah

Opensko kulturno društvo priredi danes zvečer na dvorišču Prosvetnega doma zanimiv koncert. Nastopila bosta mlada kitarista Marko Feri in Franko Guštin, ki sta imela posamezno in tudi skupno že vrsto uspešnih nastopov. Marko Feri je, čeprav mlad, že dobro znan naši publiki zaradi odličnih mest, ki jih je zasedel na tekmovanjih tako v Italiji kot v matični domovini. Oba sta gojenca Tullia Mozzine na šoli Glasbene matice iz Trsta.

DANES V TRSTU

Odprtje mednarodnega seminarja o prevozih

Danes bo na sedežu tržaške ekonomske fakultete slovesno odprtje 24. mednarodnega seminarja o prevozih, ki se ga bodo udeležili znanstveniki iz evropskih in drugih držav. Uvodni referat bo podal Francesco Ventrella, ki bo govoril o izkušnjah in problemih, s katerimi se na področju prevozov srečujejo države, ki so članice EGS.

Letošnji seminar bo obsegal dve osrednji temi in sicer razpravo o perspektivah prevozov v območju držav EGS in pa prevažanje blaga z najnovejšimi multimodalnimi sredstvi. Prav ta nova sredstva, oz. vozila, ki omogočajo prevoz blaga po različnih poteh (cesta - železnica) in to brez pretovarjanja, pomenijo perspektivo na področju prevozov. Omenjenim vozilom bo na železniški postaji pri Marsovem polju posvečena tudi razstava, ki jo bodo odprli danes ob 15.30. Razstavljeni bodo nekateri modeli multimodalnih vozil, kar bo na svoj način zanimivo tudi za širše občinstvo.

Seminar o prevozih bo trajal do 10. septembra, prav tako dolgo bo trajala razstava vozil. Srečanje znanstvenikov in operaterjev na področju prevozov je prav gotovo važno, saj pomenijo prevozi »tehtno« gospodarsko postavko.

Predsednik družbe Fincantieri bo v ponedeljek obiskal Trst

V ponedeljek, 5. t.m. bo predsednik družbe Fincantieri Rocco Basilio obiskal Trst. Obisk sovpada s težko krizo, ki že več časa pesti obrate, ki se na Tržaškem ukvarjajo z ladjedelniškimi proizvodi. Osrednja tema obiska predsednika Fincantieri je torej že nakazana, še posebno zato, ker za tržaško ladjedelništvo ni nobenega načrta, kako prebroditi krizo in ohraniti število delovnih mest. Za Genovo in deželo Liguro na primer obstaja jasen načrt za preobnovo tamkajšnjega ladjedelništva.

V vidiku ponedeljkovega obiska sta deželna svetovalska skupina PSI in tržaška federacija omenjene stranke sklicali včeraj sestanek, na katerem so bili prisotni deželni odborniki za industrijo Francescutto, načelnik svetovalske skupine PSI Carbone, tržaški pokrajinski tajnik PSI Seghene, predsednik tržaške pokrajine Clarici in predstavniki ladjedelnice Italcantieri, tovarne Velikih motorjev in Arzenala.

Socialisti bodo zastavili predstaviteljsko vprašanje, če se je že pričel potek za to, da se proglasi krizno stanje tržaškega ladjedelništva, kar je med drugim pogoj za do-sego posebne dopolnilne blagajne.

Drugo vprašanje se dotika preobnove same družbe Fincantieri. Obrati,

skupno jih je 15, ki so del družbe, naj bi se namreč združili v en sam velik obrat, ki bo obsegal štiri osnovne proizvode panoge: gre za izdelavo vojaških materialov, za izdelke na področju trgovske mornarice, za ladijska popravila in za proizvodnjo motorjev. Med drugim obstaja tudi možnost, da bi tovarno Velikih motorjev vključili v družbo Finmeccanica. Eden izmed predlogov, ki je bil izdelan na včerajšnji seji, ki so jo sklicali organi PSI, je, da bi v Trstu zgradili osrednji sedež preobnovane družbe Fincantieri.

Danes začetek popravnih izpitov

S prvimi pismenimi nalogami se bodo danes na slovenskih višjih srednjih šolah začeli letošnji popravni izpiti. Letos opravlja popravne izpiti 205 naših dijakov. Po pismenih izpitih bodo prišla na vrsto še ustna izpraševanja, nakar bodo profesorji na končnih ocenjevalnih sejah odločili, ali so kandidati zrela za ta »naknadni« prestop v višji razred. Izide popravnih izpitov bodo objavili na šolah najkasneje do 9. septembra.

IZŠEL JE GALEBOV ŠOLSKI DNEVNIK

**galebov
šolski
dnevnik
1983-1984**

DOBITE GA V:

TRŽAŠKI KNJIGARNI —
Ul. sv. Frančiška 20
KNJIGARNI TERČON —
NABREŽINA
TRAFIKI TRETJAK —
KRIŽ
TRAFIKI SEDMAK —
PROSEK
TRAFIKI CHESSA —
Narodna ulica, OPČINE
PAPIRNICI ZERJAL —
BOLJUNEC

S pričetkom pouka ga boste lahko dobili tudi na vseh slovenskih šolah.

GALEBOVI PRIJATELJI,
POHITITE Z NAKUPOM!

Omejitveni ukrep ACEGA zaradi pomanjkanja vode

Ponoči zmanjšali dobavo vode

Ukrep prizadel Opčine, Greto, Sv. Vid in Magdaleno

Občinsko podjetje ACEGA je preteklo noč, med 21. uro sinoči in 6. uro jutraj zmanjšalo dobavo vode nekaterim predelom tržaške pokrajine. Omejitev dobave je bila nujna zaradi izrednega pomanjkanja vode, kakršnega ne pomnijo že več kot 20 let. Če se bo sušno vreme še nadaljevalo, bo moralo vodovodno podjetje spet zapreti pipe nekaterim cevm, in to tudi podnevi.

Tehniki ACEGA so sinoči ob 21. uri zmanjšali dobavo vode na višjem predelu Grete, pri Sv. Vidu, pri Sv. Mariji Magdaleni in na delu kraške planote. Kot je omenil vodja vodovodne službe občinskega podjetja inž. Rocco, niso tem predelom popolnoma prekinili dobave vode. V bistvu je šlo za zmanjšanje pritiska v ceveh, tako da so se na primer cevi osušile, ko je v istem predelu več desetih porabnikov istočasno poseglo po vodi. «Greta, Sv. Vid, Magdalena in del Krasa so področja, kjer tradicionalno najprej posežemo, ko gre za omejitev dobave vode,» je obrazložil občinski tehnik. «Ta področja so namreč že preizkušena in „zlahka“ premostijo težave. Na Krasu posegamo v takih primerih najprej na Opčinah in v njeni okolici in

doslej nismo zabeležili nobenih pritožb prebivalstva, kar pomeni, da ljudje razumejo nastale težave in jih skušajo s svojo odgovornostjo premostiti,» je omenil še inž. Rocco.

Pretekli teden je sicer kratkotrajna ploha vsaj za nekaj dni, do vikenda, olajšala položaj. S ponedeljkom, ko je dnevna poraba na Tržaškem spet krepko presegla 200 tisoč kubičnih metrov vode, se je znašlo podjetje ACEGA ponovno v škripcih. Črpanje vode iz izvirov Sardos in Timave je postalo vse težje. Nekaj črpalk je moralo prekiniti s črpanjem, druge le s težavo lahko načrpajo po slabih 200 tisoč kubičnih metrov vode dnevno, pri čemer obstaja vedno nevarnost, da bodo zaradi skromne količine vode zdaj zdaj načrpale tudi zrak.

V takem položaju postaja iz dneva v dan vse težje tudi delo zaposlenih pri vodovodu. Osebe mora v nočnih urah nadzorovati rezervoarje, nekatere posege mora opravljati kar ročno, ker na ta način ugodneje kontrolira potek del, vodovodni uslužbenci kopičijo nadure, da bi lahko priskrbeli prebivalstvu zadostno količino vode. «Vsa ta prizadevanja

bodo obrodila zaželeno sadovo le, če bodo tudi porabniki sodelovali pri tej akciji, in sicer tako, da bodo zmanjšali porabo vode in predvsem, da ne bodo razsipali z vodo, kot se to čisto dogaja,» je opozoril inž. Rocco.

Z zmanjšanjem dobave v nočnih urah namerava ACEGA pridobiti tistih približno 10 tisoč kubičnih metrov vode, ki bi zadostovali, da bi lahko še za en teden podaljšali «agonijo» domala že praznih rezervoarjev. «V septembru je povprečna poraba vode manjša kot v avgustu,» pripominja inž. Rocco. Tako so na primer lanskega septembra porabili na Tržaškem dnevno po 220 tisoč kubičnih metrov vode, medtem ko je znašala povprečna poraba avgusta približno 20 tisoč kubičnih metrov vode več na dan. Po teh izračunih bi se morala poraba vode v prihodnjih dneh z nekoliko zmanjšati. Bo to samo po sebi že zadostovalo? Inž. Rocco je sicer omenil možnost tudi dnevne omejitve dobave vode, pristavil pa je, da bi bilo najbolje, če bi se nad naše kraje ulila res dobra povenjen in tako preplavila vse njegove in tudi probleme drugih Tržičanov...

Od prvega oktobra v kinu Ariston

Tudi jugoslovanski filmi na «Festivalu festivalov»

V tržaški kinodvorani Ariston se bo 1. oktobra pričel četrti filmski «Festival festivalov», ki je v prejšnjih izvedbah naletel na velik uspeh med občinstvom. Festival sicer nima značaja tovrstne tradicionalne prireditve, kot je razvidno že iz samega naslova gre za izbor filmov, ki so prešli ali oni nagrajo na mednarodnih filmskih festivalih od Cannesa do Benetk, od Berlina do San Sebastiana.

Prvi film na programu bo zadnja uspešnica sovjetskega mojstra Andreja Tarkovskega «Nostalghia», v repertoarju, ki bo v kratkem dokončno izdelan, pa so še med drugim Fellinijev «La nave va», Bergmanov «Fanny in Alexandre» in Wajdov «Danton».

Ciklus novih filmov pa so letos prireditelji posvetili jugoslovanski kinematografiji. Na «Festivalu festivalov» bodo tako predstavili nekatere najboljše filme z letošnjega puljskega festivala, med katere bi omenili Pavlovičovo delo «Vojni telesca» (koprodukcija ljubljanskega Viba film in neke beograjske filmske hiše), ki je prejelo veliko zlato areno. V Aristonu pa si bomo lahko ogledali tudi film Branka Baletića «Balkan Express», ki je bil med puljsko pu-

bliki in tudi med kritiki deležen zelo toplega sprejema.

Koncert v Baziliki sv. Silvestra

Drugi ob 20.30 bo v Baziliki sv. Silvestra drugo srečanje v okviru Glasbenega septembra. Nastopila bo tržaška harfistka Patrizia Tassini.

Glasbenica je diplomirala na tržaškem konservatoriju «Tartini», izpopolnila se je v Franciji, v ZDA in v Rimu. Nastopila je na številnih koncertih in bila deležna mednarodnih nagrad. Sedaj poučuje na videmskem konservatoriju «Tomadini».

● Tržaška občina sporoča, da bosta javni kopališči v Ul. Manzoni in v Ul. P. Veronese ob sredah, sobotah in nedeljah odprti od 7.30 dalje, to je pol ure kasneje, kot dosedaj. Odlok stopi v veljavo z današnjim dnem.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga mama, nona, sestra in teta

Justina Caharija vd. Okretič

(iz mlina)

Pogreb drage pokojnice bo danes, 1. septembra, ob 15. uri iz domače hiše v nabrežinsko cerkev. Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Žalujoči hčerki Majda in Franja z možem, vnuki Ivan, Valentina in Elizabeta, brata, sestre, nečaki in nečakinje z družinami.

Nabrežina, 1. septembra 1983

Žalovanju se pridružuje Fatima.

† Zapustila nas je naša draga

Paola Trobec

Pogreb bo jutri, 2. septembra, ob 10.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalujoči sestre, brat ter nečaki

Trst, 1. septembra 1983

(Pogrebno podjetje — Ul. Zonta 3)

† Komaj nekaj mesecev stara nas je zapustila naša draga

Vesna Marija Glavina

Pogreb bo danes, 1. septembra, ob 11. uri iz bolnišnice Burlo Garofolo naravnost v cerkev na Katinaro.

Žalujoči mama Marija, oče Edvin, nonoti ter vsi sorodniki.

Trst, 1. septembra 1983

(Pogrebno podjetje Zimolo)

1. 9. 1979 1. 9. 1983
Ob četrti obletnici smrti našega dobrega moža in očeta

Janka Obada

se ga toplo spominjajo

žena Marica ter sinova Zdravko in Jožko z družinama.

Salež, 1. septembra 1983

Ob smrti tov. Slavka Pirjevca izreka ženi Ivi in bratu Karlu najgloblje sožalje sekcija PSI Prosek - Kontovel

Prostor ni mnenje

Tržaško Združenje proti nasilju in Koordinacijski odbor glasbenih skupin «Prostor jagod» prireja na Trgu Unità koncert z naslovom «Prostor ni mnenje».

Igrali bodo tržaški rock, blues in jazz ansamblji Upset Noise, Sisma, Disequazione, Burning, Ashes, Devil's Claws, Blueshrap, Steel Crown in Dario Degrassi.

Namen koncerta je opozoriti občane in politične sile na pereče vprašanje prostorov v tržaški občini. Številne glasbene skupine nimajo namreč ustreznih prostorov za vadbo in koncertiranje in to tudi spričo visokih cen javnih dvoran.

Dražji upepeljevalnik

Tržaška občina sporoča, da se je zvišala cena uslug upepeljevalnika v Ul. Giarizole. Sedajšnja cena bo narasla na 2.070 lir na stot smeti.

Do sedaj je ta cena veljala za odpadke, ki so jih vozili iz krajev izven tržaške občine, mišljene so tu okolice občine, ustanove in podjetja. Sedaj pa bo omenjena vsota veljala tudi za posebne vrste odpadkov, ki jih «proizvajajo» v tržaški občini.

Z motorjem v avto

Na ortopedskem oddelku glavne bolnice so sinoči sprejeli 25-letnega urovnika Franca Marinija (Ul. Pisoni 5), ki je v Ul. Flavia trčil z motorjem v kombi z goriško evidenčno tablico. Marini si je pri sreči zlomil desno zapestje ter se udaril po obrazu, ozdravel bo v približno 50 dneh. Kombi je vozil 32-letni Gino Clementi, doma iz Tržiča. Vzroke nesreče še raziskujejo.

«Zašil» ju je anonimni klic na «113»

Anonimni klic na telefonsko številko policije «113» je včeraj ponoči «zašil» dve tržaški avtomobilski miši. Po anonimnem obvestilu so jo policisti jadrno mahnili v Ul. Zonta, kjer so res opazili moška, ki sta se sumljivo sprehajala ob parkiranih avtomobilih. Eden od njiju je vrgel pod enega od vozil najlonsko vrečko, očitno z namenom, da bi se znebil «vročega» predmeta. Agenti so vse to opazili, onesposobili oba moška in potegnili izpod voziča vrečko, v kateri je bila zavita škatala za hranjenje glasbenih kaset. Možje postavbe so pozneje ugotovili, da sta možaka (gre za 36-letnega Valeria Craievicha in leto starejšega Giovannija Sinosica) odesla škatalo iz BMW lasti Gianfranca Sbroccija iz Ul. Campanelle 109, ki je bil tamkaj parkiran. Na Trgu sv. Antona Novega, nedaleč od Ul. Zonta, so agenti našli še en avtomobil s vlomljenimi vrati, iz katerega so neznane roke pobrale avtoradio. Policisti domnevajo, da je bilo tudi to delo Craievicha in Sinosica, ki so ju prijaviли sodnim oblastem zaradi tatvine v obremenjenih okoliščinah.

Četrto ure dovolj za tatvino

Četrto ure je bilo neznanim zmikavtom dovolj, da so okradli stanovanje 59-letne Marie Milat Scilianati v drugem nadstropju poslopja v Ul. Ponte 7. Zenska je odšla iz stanovanja v terek ob 15.15 in se vrnila ob 15.30. Ob vrnitvi so bila vhodna vrata zaprta in zaklenjena, po neredu, ki je vladal v spalnici, pa je takoj uvidela, da so jo obiskali tatovi. Nepridipravi so odnesli 750 tisoč lir, zlato zapestnico (približno milijon lir vrednosti). Policisti domnevajo, da so se tatovi prihluli v stanovanje s pomočjo ponarejenih ključev.

Pes oklal upokojenca pri Domju

S hudimi ranami na desni roki so včeraj sprejeli na kirurškem oddelku tržaške bolnice 77-letnega upokojenca Giovannija Arangia, ki živi pri Domju. Rane so bile tako globoke, da je bil potreben krurški poseg, povzročili pa so jih ostri pasji zobje.

Pripetilo se je okrog poldne pri Domju. Arangio je bil zaposlen na svoji njeni, ko ga je napadel pes nekega znanca, katerega imena pa moški ni hotel povedati.

(Podelili so jih včeraj na Devinskem gradu

Nagrade za dobroto in solidarnost

Na Devinskem gradu so včeraj poldne svečano podelili nagrade za dobroto in solidarnost, ki jih posebna komisija, na pobudo princa Raimunda Turn Taxisa, podeljuje že deseto leto zaporedoma zaslužnim prebivalcem in organizacijam devinsko-nabrežinske občine.

Komisija je letos podelila štiri nagrade za dobroto štirim zglednim občankam, ravno toliko nagrad za solidarnost pa je podelila enemu posamezniku in trem krajevnim organizacijam. Vsi nagrajenci so prejeli lično diplomu s italijanskim in slovenskim besedilom ter pečat devinskega princa.

Nagrade za dobroto so prejele Al-

bina Skomina por. Florjančič, ki že dolga leta prizadeto in ljubeznivo skrbi za onemoglo osebo, Jolanda Godnič za vzgojo trem od družine zapuščenim vnucom ter pismonoši Ivanka Semolič vd. Legiša in Cita Gabrovec, ki nesebično opravljata ta poklic v Devinu oziroma v Sesljanu. Nagrade za solidarnost so šle železničarju Riccardu Trevisiniju, za trud, ki ga je vložil pri gradnji športnega centra pri nabrežinski železniški postaji, mentorjem mladinskega krožka za umetnost in obrt iz Devina, ki brezplačno vodijo delo te organizacije, devinskemu balinarskemu društvu, ki je s prostovoljnimi delom prispevalo h gradnji občinskih

balinarskih stez ter ekološki skupini «Carlo de Marchesetti» za pedagoško dejavnost na tem področju.

Priznanja je podelil sam princ Turn Taxis, ki je tudi predsednik ocenjevalne komisije, zatem pa je v italijanski in slovenski sprejeto devinsko - nabrežinski župan posl. Albin Škerk. Prijetno svečanost, ki se je udeležilo veliko številno ljudi, je sklenil nastop glasbene skupine «Giuseppe Verdi» iz Tržiča.

Na sliki: nagrajenci med včerajšnjo slovesnostjo na Devinskem gradu.

Zaradi mačke zavozila s ceste

Vraževni ljudje vedo povedati, da je slabo znamenje, kadar nam črna mačka prekorači pot. Ne vemo, če je 20-letna Laura Fili, uradnica iz Ul. S. Benedetto 16, kdaj verjela tem čenčam, prav gotovo pa ji od slej ne bo več vseeno, ko ji bo kakšna mačka, pa naj bo črna ali bela, še kdaj prekoračila pot, kot ji je včeraj okrog poldne nekje v bližini Fernetičev. Peljala se je s fiatom 128, ko se ji je prav to zgodilo. Da bi se živali izognila, je naglo zaokrenila volan in zavozila s ceste. Zaradi sunka je z obrazom udarila v vetrobran ter si prebila nos. Z rešilcem Rdečega križa so jo prepeljali v tržaško bolnišnico ter jo s prognozo okrevanja v dvestih dneh sprejeli na otorinolozkem oddelku.

Policija aktivno na sledi mlademu roparskemu paru

Fant in dekle nizke rasti, črnih, rahlo nakodranih las in črnih oči, v plavo-rdeči obleki ona, v kavbojkah in brezrokavniku on, govoreča s francoskim naglasom. Tako je 63-letna Lucia Sossi iz Ul. dello Scoglio 195 opisala včeraj zjutraj agentom letalskega oddelka mlada neznanca, ki sta jo malo prej najprej prijazno nagovorila, nato pa ji spretno izmaknila denarnico in se oddaljila.

Neznana roparja se s «podvigom»

sicer nista veliko okoristila, kajti v denarnici so bili samo osebni dokumenti, zato pa jima je veliko več prinesla naslednja roparska «akcija». Izvedla sta jo v trafiki v Ul. Di Vittorio okrog 10. ure.

V trafiki je bila tedaj 44-letna Lucia Satti iz Ul. Locchi 15, ki je neprevidno položila na prodajno mizo rumeno kuverto, v kateri je bilo nič manj kot štiri milijone in 600 tisoč lir. Istočasno sta bila v trafiki tudi fant in dekle, katerih opis je povsem sovpadal z opisom, ki ga je policiji dala že Sossijeva. Zlikovca sta izkoristila trenutke nepazljivosti Sattijeve, bliskovito segla po kuverti ter jo odkurila iz lokala.

Kvestura je seveda takoj reagirala in poslala agente na vse strani, vendar za mladim parčkom še ni ne duha ne sluha.

V seizmološkem laboratoriju pri Briških so včeraj ob 2. uri in 19 minut zjutraj zabeležili potresni sunk 3,8 stopnje po Richterjevi lestvici.

Izračunali so, da je bil epicenter potresa v Dolini Venosta na Južnem Tirolskem.

Norosti na knjižni polici

Gramscijeva biografija
sedaj tudi v slovenščini

Državna založba Slovenije izdaja knjižno zbirko Biografije. In to že vrsto let. V tej zbirki je izšlo veliko lepih knjig, v katerih smo spoznali življenje in delo nekaterih znamenitih ljudi. Nekatera dela znanih avtorjev smo v tej zbirki prebrali kot napete romane. V okviru te serije je nedavno izšla tudi biografija italijanskega ideologa in revolucionarja Antonia Gramscija, ki je v času med obema vojnama umrl zaradi dolgoletne zaporne kazni kmalu potem, ko ga je Mussolini dal izpustiti iz zapor. Založba opozarja slovenskega bralca, da je treba na knjigo gledati v kontekstu Gramscijevih del, ki so bila na Slovenskem prevedena in objavljena. Šele celota teh del daje približno zaokroženo podobo Gramscija kot marksista, komunističnega bojovnika in enega od teoretičnih utemeljiteljev sodobne marksistične misli. Prevajalec Jaša Zlobec pa opozarja, da daje ta Romanova biografija podobno problematiko, ideologije in revolucije 20. stoletja, v čemer se je prav Gramsci izkazal kot eden najbolj lucidnih in daljnovidnih mislilcev. Tako nam to delo slika razmere, v katerih se je rodila Komunistična partija Italije, Gramscijevo delo v njej in njegov spor s III. internacionalo.

Če v tem smislu gledamo na to obsežno delo, oziroma če hočemo spoznati razmere v Italiji in Evropi v času pred prvo vojno in neposredno po njej, če se hočemo seznaniti z idejami in mislimi Gramscija in razumeti nekatere dileme italijanskega in splošno evropskega komunizma, potem je knjiga seveda dobrodošla. Če pa jemljemo v roke to knjigo kot biografijo italijanskega revolucionarja, potem nas delo seveda razočara. Prav malo namreč govori o zunanjih okoliščinah Gramscijevega življenja, o njegovih doživetjih in mnogo bolj o njegovih idejah in načrtih. Pri tem

je knjiga tako neprivlačno in težko pisana, da zahteva branje določen napor in dobršno mero sodelovanja bralčevega razuma. Zato gre bolj za študijsko kot pa leposlovno delo, bolj za knjigo o italijanskem marksizmu in Gramscijevih idejah kot pa za knjigo o Gramsciju revolucionarju in človeku.

Na študijski značaj dela kažejo tudi opombe in literatura, ki jo avtor citira. Če upoštevamo še avtorjev študijski in neliterarni pristop k snovi, lahko ugotovimo, da gre torej za knjigo, ki bo sicer študijsko zanimiva tudi za slovenske komuniste, manj pa za širši krog bralcev knjig, ki jih zanimajo običajne biografije.

Henry James
pri Mladinski knjigi

Henry James (1845-1916) je znan ameriški klasik, ki je večkrat prihajal v Evropo in se končno tudi za stalno naselil v Angliji, kjer je tudi umrl. Kot je zanimivo, da se je ameriški pisatelj vrnil v stari svet, tako je zanimivo, da je bil njegovemu pisanju vzor Balzacov realizem.

Vendar njegovo realistično pripoved prevzema drama morale zavesti njegovih junakov, čeprav gre za ljudi, ki so daleč od borbe za vsakdanji kruh in tegob vsakdanjega življenja. Tudi dejstvo, da je zunanje dogajanje omejeno na minimum, je značilnost njegovih številnih del. Med poglavitne stvaritve se uvršča tudi roman Dedinja (v originalu Washington Square), ki je v prevodu Janka Modra nedavno izšel pri Mladinski knjigi. V tej zgodbi iz prve polovice preteklega stoletja, dogajajoči se v New Yorku, slika pisatelj mlado dekle, hčerko bogatega zdravnika in njeno ljubezensko zgodbo, ki zaradi strogosti očeta ostane neizpeta, da dekle ostane samó.

Beneški bienale

BENETKE — V Benetkah se je začel mednarodni filmski festival, ki zbija pozornost pri kritikih celega sveta. V teh dneh se bodo zato v mestu na laguni zgrnili izvedenci, ob njih pa seveda še morje igralcev, režiserjev, producentov itd. Prišel je tako tudi znameniti Walter Matthau, ki je svoji vlogi »primerno«

takoj zaigral. In sicer arest, kot vidimo na prvem posnetku, ko je igral v »družbi« dveh karabinerjev.

Na drugem posnetku pa je letošnji predsednik beneškega bienala Gian Luigi Rondi v družbi arh. Portoghesija, ki je opremil »filmsko palačo«. (Telefoto AP)

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

- Prvi kanal**
- 13.00 Antologija sodobnega baleta:
I. Stravinski: Zeleni ptič
- 13.30 Dnevnik
- 13.45 Il giardino della felicità - film
Igrajo Elizabeth Taylor, Jane Fonda in Ava Gardner
- 15.20 Mister Fantasy
- 15.55 Happy days - TV film
- 16.20 Con un colpo di bacchetta - 1. del
- 16.35 L'opera selvaggia - 2. del
- 17.00 - 19.45 Fresco fresco
- 17.10 Astroboy
- 17.30 Glej in zmagaj
- 18.00 Colorado - TV film
- 18.30 Viaggio nella maglia - oddaja vodi Rosanna Vaudetti
- 18.40 Gosti in glasba
- 19.00 «I miserabili» - 3. epizoda
- 19.30 Glej in zmagaj
- 19.45 Almanah in Vremenska slika
- 20.00 Dnevnik
- 20.30 Eduardo De Filippo:
Quei figure di tanti anni fa
- 21.40 Dnevnik
- 21.50 Rim: Lahka atletika
- 22.50 Velike razstave
- 23.25 Dnevnik 1 - Zadnje vesti
- Drugi kanal**
- 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
- 13.15 Šolska vzgojna oddaja:
Tečaj windsurfa

- 13.45 Rigoletto - opera, 2. del
- 14.45 Pozabljena puščava: Namibija
- 15.35 La legge del più forte - film
Igrata Glenn Ford, Shirley McLaine
- 17.00 - 18.40 Poletni tandem
Le avventure di Tin Tin - risanka
- Il ponte di Galata - dokumentarec
- Soccorso alpino - dokumentarec
- Čebelica Maja - risanka
- Il primo Mickey Rooney - TV film
- 18.40 Dnevnik 2 - Športne vesti
- 18.50 Sport in glasba
- 19.45 Dnevnik 2 - Vesti
- 20.30 Dnevnik 2
- 21.25 Srečanje s kinematografijo
- 21.30 Dnevnik 2 - Vesti
- 21.40 Hai mai provato nell'acqua calda? - komedija, 1. del
- 23.05 Dnevnik 2 - Sportne vesti
- 0.10 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

- 19.00 Dnevnik 3
- 19.20 Dnevnik 3 - Deželne vesti
- 19.55 Kamera in spomin
- 20.05 Ingrid Bergman story
- 20.30 Biennale Cinema '83
- 21.30 Dnevnik 3
- 21.55 Città canora - film
- 23.30 Glasbena oddaja

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- Ljubljana**
- 17.45 Poročila
- 17.50 Zemljepisne posebnosti
- 18.40 TV kasete - zabavnoglasbena oddaja
- 19.10 Risanka
- 19.24 TV in radio nocoj
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.30 TV dnevnik
- 19.55 Vremenske razmere
- 20.00 Tednik
- 21.05 Pot svobode - ameriška nadaljevanka
- 21.55 Plesna umetnost drugače
- 22.25 TV dnevnik

Zagreb

- 17.50 Videostrani
- 18.00 Poročila
- 18.05 TV koledar
- 18.15 Majske igre
- 18.45 YU rock portret
- 19.30 TV dnevnik

- 20.00 Monitor - politični magazin
- 21.05 Velo misto - TV nadaljevanka
- 22.25 TV dnevnik
- 22.40 Šahovski komentar

Koper

- 14.00 in 17.30 Odprta meja

Danes hosta v Odprti meji tudi pri-
spevka:
TRST — Tatvine v supermarketih
GORICA — Vinmondo '83

- 18.00 New York - dokumentarec
- 19.30 Glasbena oddaja
- 19.30 TVD - Stičišče
- 19.45 Bolnišnica na koncu mesta - serijski film
- 20.45 Velika dolina - serijski film
- 21.45 TVD - danes
- 21.55 Burleske
- 22.10 Zeit im Bild - Čas v sliki

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Dober dan Italija
- 8.35 Phyllis - TV film
- 9.00 Alice - TV film
- 9.30 Mary Tyler Moore - TV film
- 10.00 Lou Grant - TV film
- 11.00 Giorno per giorno - TV roman
- 11.30 Rubrike
- 12.00 Jefferson - TV film
- 12.30 Il ritorno di Simon Templar - TV film
- 13.30 Sentieri - TV roman
- 14.30 General Hospital - TV roman
- 15.30 Le ragazze di Piazza di Spagna, film
- 17.00 Tarzan - TV film
- 18.00 Galactica - TV film
- 19.00 Arcibaldo - TV film
- 19.30 Lou Grant - TV film
- 20.25 Juice Box star
- 22.00 Chi si ferma è perduto - film
- 23.25 Sport
- 1.00 Erano tutti miei figli - film

RETE QUATTRO

- 8.30 Risanke
- 9.30 Risanke
- 9.45 Storie buffe in TV - risanke
- 10.15 Il dono - film
- 12.00 Aloha Paradise - TV film
- 13.00 Joe Forrester - TV film
- 14.00 Agua Viva - TV novela
- 14.45 La donna che non voleva perdere - film
- 16.30 Risanke
- 18.00 Star Blazers - risanke
- 18.30 CHIPS - TV novela
- 19.30 Quincy - TV film
- 20.30 Ransom, stato di emergenza per un rapimento - film
- 22.15 La camera oscura - TV film
- 23.20 Sport

ITALIA 1

- 8.30 Risanke
- 9.30 Adolescenza inquieta - TV novela
- 10.00 Folle di Hollywood - film
- 12.00 Riuscirà la nostra carovana di eroi a - TV film
- 12.30 Vita da strega - TV film
- 13.30 Bim bum bam
- 14.00 Bandiera gialla
- 14.45 Chimera - film
- 16.30 Bim bum bam
- 18.00 La grande vallata - TV film
- 19.00 Wonder Woman - TV film
- 20.00 Strega per amore - TV film
- 20.30 Khartoum - film

- 22.40 Magnum P.I. - TV film
- 23.40 La banda della frusta nera - film

TELEPADOVA

- 8.30 Malerba - film
- 10.00 Attenti ai ragazzi - TV film
- 10.30 Laura - TV film
- 11.15 Cuore selvaggio - TV film
- 12.00 Agente Peper - TV film
- 13.30 - 19.00 Risanke
- 19.30 Attenti ai ragazzi - TV film
- 20.00 WKRP in Cincinnati - TV film
- 20.30 Quando le donne si chiamavano madonne - film
- 22.00 Pearl - TV film
- 23.00 Giovani avvocati - TV film
- 24.00 L'investigatore del Bronx - film

TELEFRIULI

- 12.45 TV dnevnik
- 13.00 The Beverly Hillbillies - TV film
- 13.30 Il grande agguato - film
- 15.00 Anche i ricchi piangono - TV film
- 18.00 The Beverly Hillbillies - TV film
- 18.30 Gunscome - TV film
- 19.25 TV dnevnik
- 19.50 Poročila v nemškem jeziku
- 20.10 Anche i ricchi piangono - TV film
- 20.40 Passeggiata sotto la pioggia di primavera - film
- 23.10 Horoskop
- 22.15 TV dnevnik
- 22.30 Questo è il mio uomo - film
- 0.10 Abat-jour
- 0.15 Poročila v nemškem jeziku

TELEQUATTRO

- 8.30 Povezava z Italio 1
- 19.00 Dogodki in komentarji

TRIVENETA

- 8.30 Harry 'O - TV film
- 9.30 Reporter - TV film
- 10.30 Simon Templar - TV film
- 11.30 Golden Moments - TV film
- 12.30 Horoskop
- 12.40 Risanke
- 14.00 Honey West - TV film
- 14.30 Il rigattiere
- 17.30 Risanke
- 19.00 TV film - Hondo
- 20.00 Questa sì che è vita
- 20.30 I 4 bersaglieri - film
- 22.00 La morte ha fatto l'uovo - film
- 23.30 L'amante di Paride - film
- 0.30 Komike

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik;
8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10-10.00 Radijski mozaik; Beseda ni konj - Glasbena matineja - (9.15) Roman v nadaljevanjih: Franček Rudolf: «Očka, vrni se nam zdrav domov!»; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30-13.00 Opoldanski zbornik; Glasbeni potpuri - (12.00) Kulturni odmevi iz Beneške Slovenije; 13.20 Glasba po željah; 14.10-16.00 Mladinsko popoldne: Otroški kotichek - (14.30) Naš jezik - (14.35) Diskoteka - (15.45) Literarni listi; 16.00 Klasični album; 17.10-19.00 Razširjeni obzornik: Zimzelene melodije - (17.30) Rubrika - (18.00) Trikule - trakule - (18.20) Črnske duhovne pesmi.

RADIO KOPER
(Slovenski program)

6.30, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.15 Vremenska napoved; 6.45 Cestne razmere; Napoved radijskih in TV sporedov; 7.00 Zaključek; 13.00 Prisluntni med glasbo; 13.10 Predstavitve popoldanskega programa; 13.20 Zanimivosti.

Najprej Vas vabimo k poslušanju dopoldanskega programa na valu 202, kjer bo sodeloval koprski studio z osrednjo temo namenjeno začetku pouka v šolah.

V »Zanimivostih« ob 13.20 bomo govorili o mladinski politični šoli, deset minut kasneje pa o gradnji vodovoda v Črnotičah. V osrednji dnevn informativni oddaji ob 17. uri bo govor o začetku vožnje Zelenega vlaka, ki bo v prihodnje povezoval Koper z Ljubljano. Spomnili se bomo tudi obletnice 1. konference neuvrščeni.

V aktualni oddaji »Pogovor o...« bomo namenili pretežni del časa začetku pouka v šolah.

reportaže, pogovori; 13.45 Narodne in ponarodele; 14.20 Iz glasbene ustvarjalnosti; 14.35 Glasbene želje poslušalcev po telefonu; 15.30 Glasba; 15.50 Pojdim v kino; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 16.55 Pravočasno svetuje zavarovalna skupnost Triglav; 17.00 Primorski dnevnik; 17.30 Pogovor o...; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 18.30 Radijske vesti; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.35 Vremenska napoved za pomorščake; 7.00 Horoskop; 8.45 «Su e zo per le contrade»; 9.15 Orkester Casadei; 9.32 Pisma Luciano; 10.00 Pošta; 10.35 Vrtljak; 11.00 Svet mladih; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.32 Poročila v nemščini; 14.40 Glasba; 15.00 - 17.00 Jugoslavija - vse o počitnicah; 15.45 Plošče; 16.15 Edig Galletti; 16.45 Pisma poslušalcev; 19.00 Beat Graffiti; 20.00 Zaključek.

RADIO 1

7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 19.00 Poročila; od 6.00 do 7.58 Zeleni val; 8.30 Glasbena kombinacija; 9.00 Glasbeno govorni program; 10.35 Neposredno iz Benetk o filmu; 11.00 Popevke spominov; 11.34 «Il Consiglio d'Egitto» - radij. priredba; 11.58, 12.58, 14.58, 16.58, 18.00 Zeleni val; 13.15 Master; 15.00 Od Belle Otero do Lili Marlene; 16.00 Popoldanski poletni program; 17.25 Globetrotter poleti; 18.05 Alice Cooper; 18.28 Koncert organista Luigi Celeghina; 19.15 Prijetna glasba; 19.42 «La bugiarda» - radij. priredba; 21.52 Objektiv Evropa; 22.22 Autoradio flash; 22.50 Glasbena oddaja; 23.05 Telefonski poziv; 23.29 Zaključek.

RADIO OPČINE

Do 10.00 glasba; 10.00 Kupim... prodam...; do 20.00 Glasba; 20.00 radijski magazin (vodi Roby) dalje glasbena noč.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 21.00 Poročila; 6.10 Prometne informacije; 6.20 Rekreacija; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.35 Prometne informacije; 7.45 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 8.35 Mladina poje; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Zname melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.20 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.45 Jezikovni pogovori; 15.05 Radio danes, radio jutri; 15.15 Vrtljak; 15.55 Minute za EP; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Obvestila in zabavna glasba; 16.35 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00

Za koliko se je premaknil zorni kot žensk v Italiji

Ugotovitev, da so se v zadnjih dvajsetih letih ženske v Italiji precej ko-
renito spremenile, ni težko izreči že
na osnovi površnih opazovanj. Zato
se z njo strinja velika večina lju-
di, vendar pa je tako splošno osvoje-
no tezo veliko težje dokazati. Zadnje
čase so se sicer v Italiji, kot v dru-
gih državah Evropske gospodarske
skupnosti ter predvsem v Združenih
državah Amerike, poslužili najrazlič-
nejših metod in prijemov.

Pa čeprav prav gotovo ne sodi med
znanstveno najbolj neoporečne, je na-
čin preverjanja ženskega gledanja na
današnje probleme s prebiranjem pi-
sem, ki so jih ženske poslane časopi-
som in revijam, med najbolj simpa-
tičnimi. Verjetno ne nudi osnov za
znanstveno raziskavo, zato pa daje
vsebinsko polnejšo sliko o tem kako
ženske gledajo na svet in sebe v
njemu.

Razne italijanske revije, ki jim pra-
vijo ženske pa bi jih praviloma mo-
rali označiti za revije o modi in po-
dobnem, imajo že od nastanka poseb-
ne rubrike za bralke. Zaradi izredne
priljubljenosti teh rubrik, ki se od-
raža v tisočih pismih, ki jih dobivajo

vsak teden, lahko nudijo te posebne
strani precej veran prikaz nekakšne
poprečne miselnosti italijanske žen-
ske.

Zato so obračuni, ki jih občasno na-
redijo urednice teh revij, ki so med
drugim velikokrat med najpopular-
nejšimi italijanskimi novinarkami ali
pisateljicami, zelo zanimivi. Razum-
ljivo je, da ima posamezna revija
«svojo» publiko, vendar pa lahko vse-
eno potegnemo neke skupne zaključ-
ke.

Tako so urednice «Annabelle» v tem
letnem času, ki je lahko namenjen
tudi razmisleku o splošnih vpraša-
njih, naredile nekakšen prerez o de-
lovanju njihove «pismenske» rubrike,
ki jo je dolga leta vodila zelo priljub-
ljena Brunella Gasperini.

Zelo shematično povzeti zaključki
bi se lahko glasili: italijanska žen-
ska se je sicer zelo spremenila, toda
bolj v mišljenju kot v dejanjih; moški
se skorajda niso spremenili; ženske
se v veliko večji meri zavedajo svo-
jih pravic, a jih ne znajo uveljaviti.

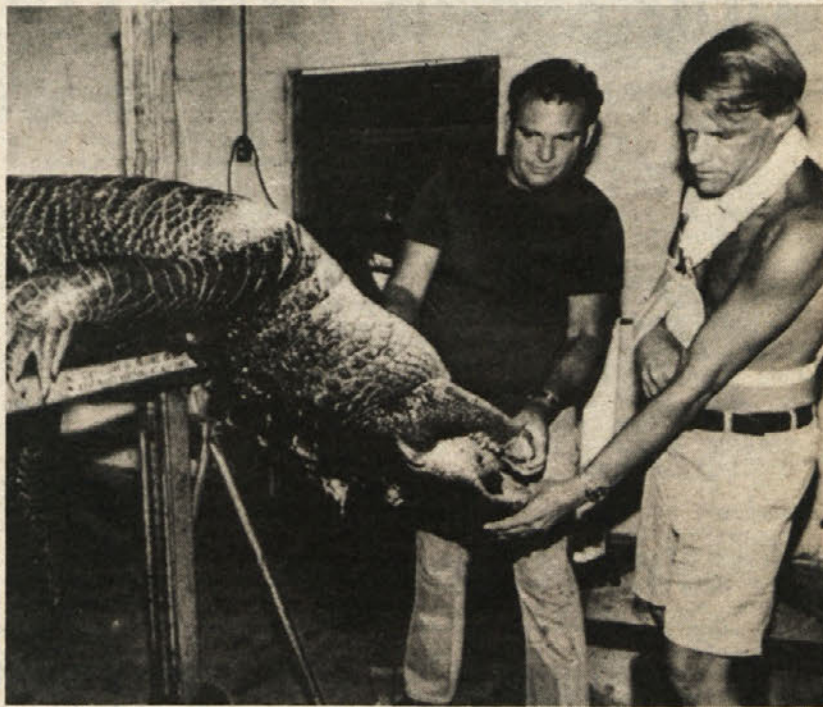
V pismih, ki jih omenjeni tednik
redno dobiva, ženske še vedno naj-
več pišejo o družinskih težavah, toda

zelo se odzivajo tudi na tako imeno-
vane velike socialne teme; posebno
na raznorazne krivice ali vojne iz-
bruhe reagirajo zelo odločno.

Med družinskimi težavami so v ab-
solutnem ospredju nesporazumi s
partnerjem ali širše povedano teža-
ve življenja v dvojce. Iz pisem veliko-
krat izhaja nezadovoljstvo nad part-
nerjem, oziroma nad razmerjem kot
takem. Toda zelo natančni analizi si-
tuacije malokrat sledi napoved mož-
nih rešitev, kar pomeni, pravijo u-
rednice, da se ženske po prepotreb-
nem izbruhu in izpovedi spet zaprejo
vase.

In končno je tudi vredna razmisle-
ka opomba o vlogi feminističnih ali
zgolj emancipatorskih tez: pri veli-
kem številu žensk so vzbudile željo
po drugačnem načinu življenja (na
tednik pišejo večinoma ženske, ki so
gospodinje), toda prinesle so veliko
zmede hkrati pa zavesti po lastni
trenutni nemoči. «Prej», pravijo ure-
dnice «Annabelle», «so ženske trpele
molče, zdaj na glas. Toda ne vejo ali
ne znajo še, kako bi se iztrgale iz
igre, ki jim ne odgovarja.» (bip)

Aligator in cela roka

Potem ko se aligatorju izmuzne plen, postane prijazen — tudi s svojo «žrtvi-
jo». Tako si možakar iz Jacksonvill, kateremu je aligator skušal «odnesti»
roko, privoščiti prav prijazen pomenek z živaljo. Kaže, da ji ni prav
nič zameril... (Telefoto AP)

Udoben avtomobil

Mlada, komaj 18-letna filmska igralka Diane Lane je sedla v avtomobil in
ugotovila, da je zares udoben (Telefoto AP)

Škocjanske jame - biser Krasa

MATAVUN — Škocjanske jame so prav gotovo za-
nimivost, mimo katere obiskovalec Krasa ne bi smel
(ali celo mogel) iti. Če kdo želi spoznati Kras, potem
se mora vsaj enkrat v življenju spustiti tudi v kraško
podzemlje. Škocjanske jame pa so izjemno doživljaj prav
zaradi tega, ker so kraški pojavi tu skoraj povsem ne-
dotaknjeni in je moč doživeti še pravo podzemno «div-
jino» (ker na primer v Postojnski jami zaradi vlaka in
drugih posegov ni več tako).

O življenju in načrtih v Škocjanskih jamah, smo pov-
prašali Danila Kodriča, direktorja Tozda Gostinstvo Se-
žana iz turistične organizacije Portorož, v sklopu kate-
rega deluje tudi delovna enota Škocjanske jame z de-
vetimi zaposlenimi.

Kakšen je bil letos obisk?

«Zaradi lepega vremena je bilo v Škocjanskih ja-
mah manj obiskovalcev, kot sicer. Ponavadi pride v ja-
mo letno 40 tisoč turistov, do zdaj pa jih je prišlo le
18 tisoč (od tega predvsem tujcev). Vstopnina (100 di-
narjev za domače goste in 150 za tujce) ni tako visoka,
če jo primerjamo z vstopnino v Postojnsko jamo (180
za domače in 450 za tujce). Če bi bilo več deževnih dni,
bi se ljudje bolj odločali za obisk v njej. Slabši pa je
obisk tudi na račun domačih turistov. Tretje leto na
Krasu manj zaradi znanih ukrepov ZIS.»

Toda kje tiči vzrok, da je v Škocjanske jame, kljub
lepotam 20 do 30 krat manj ljudi kot v Postojnsko jamo?
«Ena največjih ovir je izhod iz jame. Pri izhodu
mora obiskovalec prehoditi 90 metrov strmega vzpona.
Tega starejši turisti nikakor ne zmorejo, zato agencije
avtomatično odbijejo organizacijo izletov k nam. Raje
se zapeljejo še 40 kilometrov dlje v notranjost Slovenije
do podzemnih vlakov... sicer pa bi bila jama lahko
izredno zanimiva za vse agencije, ki pripeljejo turiste
z morja — prvič zaradi bližine, saj bi prihranili precej
poti in časa. Drugič pa tudi zato, ker bi ogled jam lah-

ko povezali z ogledom lipiške kobilarne. To bi bil lahko
popoln izletniški paket, za katerega bi zagrabilo veliko
agencij z istrske obale.»

Kako torej do boljšega obiska?

«Z dvigalom... za približno 70 do 80 milijonov bi
lahko od Rade Končarja kupili dvigalo, in ga name-
stili v 90 metrov globokem in 30 metrov širokem jašku.
To dvigalo bi lahko prepeljalo 1.000 ljudi na uro. Po
naših ocenah bi lahko samo z dvigalom in ustreznim
gostinskim objektom pred izhodom obisk v nekaj letih
povečali vsaj na 150 tisoč obiskovalcev letno. Tak obisk
je sicer zmeraj ne bi bistveno konkuriral Postojnski jami, ker
je s svojimi lepotami po svetu že kar znana in spošto-
vana. Težava je seveda v tem, kako bomo prišli do
denarja za naložbo. Ob nedavnem obisku nam je pred-
sednik republiškega izvršnega sveta Janez Zemljarič
obljubil vso podporo pri teh načrtih. Denar bi lahko
zbrali na več načinov, morda bi lahko ustanovili tudi
konzorcij... škoda bi bila, če bi to naravno lepoto pu-
stili skrito radovednim očem in jo premalo izkoristili...»

In kako je zdaj v jami?

«Turistična pot, ki je bila dolga 2,7 kilometrov smo
moral zaradi zaprtja enega izhoda skrajšati na 1500 me-
trov, če bi dobili dvigalo bi to pot lahko znova podaljš-
ali. Sicer pa je v jami za zahtevnejšega turista kakih
pet kilometrov turističnih poti. Odkar je poniknila Reka
pred vhodom v Škocjanske jame, pa v njej ni več ti-
stege smrada, ki je prej tako odbijajoče vplival na o-
biskovalce. Zdaj teče po rečni strugi manj, a popolno-
ma čista voda (gre za nekatere druge vodne vire).
Morda ne bi bilo slabo, če bi luknjo, kamor je zdaj po-
niknila Reka tako povečali, da se v Škocjanske jame
ne bi več vrnila, vsaj dokler bo tako umazana. Sicer
pa je jama zdaj odprta vsak dan od 9. do 17. ure.
Vodiči pa peljejo skupine na ogled vsako polno uro.»

BORIS ŠULIGOJ

V nedeljo pomembni slovesnosti na Beki in v Ocizli

V nedeljo, 4. septembra, bomo ob
15. uri odprli spominsko obeležje par-
tizanski bolnišnici BK-1 pri Beki, ob
17. uri pa padlim borcem in žrtvam
fašističnega terorja iz vasi Beka, Klač-
nec, Ocizla in Petrinje, ki bo v Ocizli
pri Klancu, pri čemer bo prišlo po-
dobno kot med NOB ponovno do izra-
za bratsko sodelovanje med Slovenci
živečimi na naši in italijanski strani
meje ter naprednimi Italijani.

V prizadevanju za ohranitev in na-
daljnje razvijanje tradicij iz NOB so-
di zdravljenje in varovanje ranjen-
cev in bolnikov vsekakor na prvo me-
sto, ki ga je treba kot najbolj huma-
no dejanje vidno poudariti. Zato so
v vasi ter predstavnikih južnoprimorske-
ga okrožja in partizanskih enot, ki so
delovale na območju slovenske Istre
(območja, ki leži jugovzhodno od Tr-
sta), že pred dvema leti ustanovili po-
seben pripravljalni odbor, ki mu pred-
seduje Jože Korošec. Odbor je bil za-
ložen, da zbere podatke in v sode-
lovanju z drugimi dejavniki raziše
delovanje zdravstvene službe okrožja
slovenska Istra in južne Primorske,
zlasti pa posebno partizanske bolni-
šnice, imenovane BK-1 (Bolniha Ko-
zina), ki je bila ustanovljena v za-
četku junija 1944 v gozdu «Bezgoje»
(okoli 2000 metrov severozahodno od
Merov jugozahodno od Kozine. Odbor
je svojo nalogo zadovoljivo opravil.
Lokacija bolnice je rekonstruirana in
obeležje s posvetilom dr. Ivana Mat-
ka, vodje medvojne zdravstvene služ-

be v okrožju slovenska Istra.

Zaradi svoje izredno izpostavljene
lokacije v topografskem trikotniku
Kozina - Socerb - Krvavi potok oz.
Trst, je bila BK-1 med vsemi skriv-
nimi slovenskimi partizanskimi bolni-
šnicami tudi najbolj izpostavljena so-
vražnikovemu udaru. In vendar je,
čeprav v zelo težavnih in nevarnih
razmerah, zahvaljujoč vseljudski skr-
bi za ranjence in izvrstni tajni orga-
nizaciji, več kot tri mesece nemoteno
delovala malodane sovražniku pred
nosom; kar je predstavljalo pravo
mojstrstvo partizanske iznajdljivosti
in učinkovitosti.

Bolnišnica BK-1 (bolnica Koper) se
je razvila v okviru zdravstvene služ-
be okrožja slovenska Istra. Ta služ-
ba je bila ustanovljena decembra
1943 v Gabrovici v Istri, vodil pa jo
je ljubljanski študent medicine Ivan
Matko. Sprva so ranjence in bolnike
na tem izpostavljenem območju zdra-
vili po posameznih skrivališčih in od-
maknjenih kmečkih domovih najbolj
zanesljivih pristašev NOB, ali pa jih
pošiljali po raznih zvezah in tržaške
bolnišnice. Takšni načini zdravljenja
pa so postajali z nastopajočo zimo
1943-44 in povečano nacistično proti
partizansko dejavnostjo čedalje manj
zanesljivi. Tudi prenašanje ranjencev
iz Istre v Brkine je bilo združeno s
prevelikimi težavami in nevarnostmi,
sicer pa tudi tam ni bila stacionarna
bolniška služba do januarja 1944 še
dobro stekla. Zato so okoli 20. decem-
bra 1943 postavili v gozdu «Trenka»
med Boko in Borštom tri šotore, v ka-
terih so po potrebi zdravili ranjence
in bolnike, v primeru nevarnosti pa

so se vanje zatekali tudi aktivisti in
borci. Pomladi 1944 so šotore, v ka-
terih je bilo prostora za 12-15 oseb
premestili proti vasi Mihele v gozd
Plohovce. Ležišča so bila do srede
maja 1944 skoraj stalno zasedena.

Aprila 1944 je prišel iz Bele Kra-
jine v slovensko Istro za načelnika
okrožne izpostave za notranje zade-
ve Miklavž Kozak, ki je kot medic-
nec prevzel tudi dolžnost zdravljenja
ranjenih borcev in prebivalcev. Proti
koncu maja 1944 se je število ranje-
nih borcev in aktivistov povečalo. Na-
cisti pa so 26. maja kot povračilni
ukrep zaradi napada borcev Istrske-
ga odreda na SS oficirje pri Nasircu
požgali Boko in nekaj hiš v vasi Ociz-
la. V naslednjih dneh je bilo ranje-
nih še nekaj borcev in aktivistov, po-
javljala pa so se tudi pogostejša obo-
lenja za srbčico in druga. Zdravlje-
nje v šotorih, ki so bili precej občut-
ljivi za temperaturne spremembe in
je vanje prodirala vlaga, ni bilo naj-
bolj uspešno.

Zato so konec maja 1944 v istrskih
okrožnih vodstvih sklenili, da zgradi-
jo v nepreglednem gozdu «Bezgoje»
(okoli 1000 m jugozahodno od proge
Kozina - Trst oz. 1500 m od ceste
Reka - Trst barako in vanjo namesti-
jo ranjence in bolnike. Barake pa ni
bilo mogoče takoj zgraditi, kajti gra-
divo zanj je bilo treba pripeljati iz
Doline in Boršta, zato so najprej tja
premestili šotore. Končno je zavoljo
neutrudnega prizadevanja nekaterih
domačinov in predstavnikov okrožja
uspelo zgraditi dobro prikrito barako
z 12 ležišči in dve skrivališči za 6-8
hudo ranjenih, medtem ko je skriva-

lišče zdravil ostalo drugod v Hra-
stovki.

Nova bolniška postojanka je imela
dve javki: pri Rudolfu Sancinu na
Beki (ta je opravljal za bolnico tudi
mnoga dela) in pri Vilku Kočvarju -
Urbanu v Kostevcu. Hrano za bolnike
in ranjence so kuhale žene na požga-
ni Beki. Mladinke pa so jo nosile v
bolnico. Bolnišnico je vodil tedanji
študent medicine Miklavž Kozak, dolž-
nost stalne bolničarke je opravljala
iz nemškega taborišča pobegla Mimi-
ca Ražem, pogosto pa so ji pomaga-
li Darinka in Dragica Sancin iz Do-
line pri Trstu, Kristina Andrijašič -
Tamara iz Podgorja, Darinka Kogoj -
Mira, Planinka Vida Primožič, Fina
Jožica Korošec, Anka in druge ak-
tivistke.

Miklavžu Kozaku je pogosto poma-
gal že omenjeni Ivan Matko, če pa
je šlo za zahtevnejše posege, so kli-
cali na pomoč dokaj izkušenega
zdravnika dr. Josipa Rapotca s Ko-
zine, dr. Chinchello iz Trsta in ne-
kega italijanskega zdravnika iz Do-
line.

Dolžnost sanitetnega intendanta (na-
bavljaja zdravil) je opravljal Mirko
Petaros, ki je nabavljaj zdravila iz
Trsta in Padove tudi za štab VII.
korpusa in druge enote NOV in POJ.
V bolnici BK-1 se je zdravilo, ko-
likor je bilo mogoče iz dokumentov
in izjav udeležencev ugotoviti (sezna-
ma ranjencev bolniško osebe in vo-
dilo), okoli 35-50 ranjencev in bolni-
kov. Vendar je imensko znanih le 18,
in sicer: 5 borcev Istrskega odreda;
3 iz Komande mesta Koper, 1 akti-
vist Rdečega križa (3. rajon iz Tr-

sta), 3 borci VOS in VDV in 6 ak-
tivistov iz okrožja slovenska Istra.

Nekatere lažje ranjene so le pre-
gledali, jim oskrbeli rane in jih pu-
stili pri zanesljivih kmetih v domači
oskrbi.

V dneh med 25. in 30. avgusta je
okrožni odbor OF za južno Primor-
sko, upoštevajoč grozečo sovražno ne-
varnost sklenil, da se bolnišnico uki-
ne, ker je grozila nevarnost, da jo
Nemci, ki so po 1. avgustu preisko-
vali teren in gradili utrdbe na pre-
hodih iz Istre v notranjost, odkrijejo
in ranjence pobijejo. Zato so v noči
na 6. september borci 1. čete 1. ba-
taljona Istrskega odreda pod povelj-
stvom Jožeta Štembergerja in s so-
delovanjem desetih domačinov z Be-
ke odnesli v Brkine — v bolnišnico
«Zalesje» šest ranjencev, 4 ali 5 pa
jih je hodilo, medtem ko je Janko
Ražem ostal v domači oskrbi.

Tako je po več kot trimesečnem
uspešnem delu, premagujoč najraz-
ličnejše težave, prenehala delati BK-1.
Za njeno varnost in uspešno delova-
nje zaslužijo največje priznanje zla-
sti prebivalci Beke, ki so vsi brez
izjeme — vedeli za njeno lokacijo in
delo ter v njem sodelovali, vendar
tega ni nihče ovidel.

Zato zasluži delo te bolnišnice po-
dobno kot bolnišnice «Zalesje» v Br-
kinih še posebno pozornost razisko-
valcev zgodovine NOB, saj prav ta
še posebej dokazuje, da so se pri-
morski in istrski prebivalci zares e-
notno in junaško borili proti nacifa-
šističnim okupatorjem in da med nji-
mi na podeželju ni bilo izdajalcev.

MAKS ZADNIK

UDINESE IN TRIESTINA TOKRAT IZENAČILA

«Nedvomno delo z amaterji po-
ja vse težje in tudi finančni izdatki
se so znatno povečali. Prav zaradi
tega mislim, da bo treba poiskati
ugodno rešitev, čeprav se v začetku
s tem nisem strinjal, mislim, da je
sedaj napočil čas, ko je treba go-
voriti o združenji ekipi, ne da bi pa-
tem zamrlo delovanje društva po va-
seh. Najboljši nogometaši posameznih
klubov bi igrali v izbrani ekipi. O-
stali nogometaši pa bi igrali pri ma-
tičnih klubih, čeprav v najnižji li-
S tem bi gotovo pridobili na mo-
žnosti kot tudi na kakovosti, saj
bi se posamezni nogometaši močnej-
borili za vstop v združeno ekipo.»
(Rupel)

Kar 22 odbojkarjev Juventine se je mudilo na devetdnevni pripravi pod vodstvom trenerja J. Ceja

Bivanje na Bledu nepozabno

Z Bleda so se vrnili odbojkarji Juventine, ki so se udeležili devetdnevni pripravi pod vodstvom trenerja Jožefa Ceja. Na pripravi je bilo 22 odbojkarjev; dnevni spored pa je bil zelo pester. Po zboru ob 7. uri so odbojkarji opravili daljši tek okoli jezera. Ob 10. uri je bil že prvi trening, ki je trajal do 12.00. Drugi trening pa je bil od 16.00 do 18.00. V večernih urah pa so bila večkrat predavanja.

Naši odbojkarji pa so na Bledu odigrali tudi nekaj prijateljskih tekem. Najprej so se pomerili z moštvo OK Bilič iz Beograda (člani so zmagali, mladinci pa izgubili).

V srečanju proti OK Bled pa so prijetno presenetili naši mladinci, saj so nepričakovano zmagali. Člani pa so po pričakovanju izgubili, saj nastopajo Blečani v A-2 ligi.

Juventina je že drugi organizirala priprave na Bledu in odgovorni menijo, da so letošnje priprave še bolj uspele kot lanske. Udeleženci so bili namreč navdušeni in so že izrazili željo, da bi se prihodnje leto zopet vrnili na Bled. Da pa je bilo bivanje naših odbojkarjev zelo prijetno, nedvomno gre zasluga OK Bled, ki je našim fantom nudil vso potrebno pomoč.

Kaj pa menijo nekateri «juventinci» o gostovanju na Bledu?

Rajko Petejan iz Sovodnj: «Odkar so odpadle priprave v Rovinju, ki jih je priredilo ZSSDI, odbojkarji na Goriškem niso imeli več možnosti takih priprav. Pobuda Juventine je zato zelo pozitivna in upam, da jo bo podprl Teritorialni odbor ZSSDI.»

Mavricij Černic z Vrha: «Če je uspelo Juventini zbrati kar 22 odbojkarjev za te priprave, pomeni, da društvo dobro deluje in tudi po narčnih. Priprave so bile zelo koristne, upam pa, da bomo prihodnje leto trenirali po skupinah.»

Marko De Grassi iz Gorice: «Bled je zares čudovit. Drugič sem bil tam

na pripravi in marsikaj sem se naučil.»

Robert Bensa iz Štandreža: «Kot najmlajši odbojkar tečaja sem izvedel, kot vsi ostali, vse vaje. Upam, da bom vsako leto na pripravi na Bledu.»

Waltet Prinčič z Oslavja: «Prvič sem bil na Bledu in prepričan sem, da bomo ob takih treningih lahko postali vsi dobri odbojkarji.»

Damjan Lutman iz Štandreža: «Mislil, da smo letos verjetno preveč vadili zjutraj, tako da smo bili popoldne že utrujeni. Prepričan pa sem, da so bile priprave neobhodno potrebne za dober začetek sezone.»

Andrej Vogrič iz Pevme: «Letos smo več trenirali kot lani. Jožef Cej je odlično vodil treninge. Želel pa bi, da bi nas treniral tudi med sezono in ne samo na pripravi.»

Ivan Plesničar: «Koordiniral sem

priprave in Jožefu Ceju pomagal pri pripravi z velikim navdušenjem. To je bila moja prva tovrstna izkušnja in mislim, da so se fantje marsikaj naučili. S treningi pa bomo takoj nadaljevali v Gorici. Našo sekcijo pestijo finančne težave, s primerno organizacijo pa upam, da bomo premostili tudi to in druge težave.»

Ob koncu naj navedemo še seznam odbojkarjev, ki so se udeležili priprav na Bledu: Franko Mervic, Walter Prinčič, Albert Sošol, Devan Grinovero, Marjan Zavadlal, Andrej Vogrič, Dino Paulin, Andrej Paulin, Marko De Grassi, Damjan Lutman, Robert Suligoj, Ivan Plesničar, Rajko Petejan, Mavricij Černic, David Mučič, Robert Krpan, Robert Tabaj, Danjel Boschin, Klavdij Cebini, Robert Bensa, Danjel Brajnik in Erik Bensa. Dino in Zip

Na sliki: Odbojkarji Juventine, ki so se udeležili devetdnevni pripravi na Bledu. Letošnje priprave, ki jih je vodil trener Jožef Cej, so odlično uspele

Iz planinskega sveta

Bliznje delovanje SPDT

Manjša skupina izkušenih planincev SPDT se bo podala jutri na tridnevni izlet po edini vezni planinski poti beneških Slovencev «Ta visoki rosojanski pot». Izlet bo z osebnimi avtomobili, odhod pa bo jutri v petek, 2. septembra, ob 14. uri, pred tržaško sodno palačo, povratek pa v nedeljo popoldan. Vpisovanje je telefonsko pri vodji izleta Pavlu Fachinu (tel. 742488), pri katerem lahko zainteresenti dobijo tudi vse informacije.

SPDT prireja v nedeljo, 11. septembra, avtobusni izlet k Belopeškemu jezeru. Za «turiste» bo na razpolago

lep enourni sprehod do kočice Zacchi, planinci pa se bodo lahko podali na enega najbolj razglednih vrhov Zahodnih Julijskih, na Visoko Ponco (2274 m). Za izlet je predvideno tri ure hoje. Izlet je primeren za vse, saj je kraj lep, razgleden, možni pa so vsestranski laži in težji «sprehodi». Vpisovanje je na sedežu ZSSDI (Ul. sv. Frančiška 20/2, tel. 767304) do vključno srede, 7. septembra.

V nedeljo, 2. oktobra, bo slavnostno odprte planinske doma «Mangart» v Žabnicah. To je težko pričakovani trenutek za vse zamejske planince, saj bo ta planinska postojanka važna zimaska in poletna iz

hodišna točka, katere se bodo lahko poslužili vsi. O tem bomo še poročali.

Približuje se tudi datum odhoda slovenske odprave na Anapurno I. v Himalaji, katere se bosta udeležila tudi zamejska alpinista Lucijan Cergol in Igor Škamperle. Kdor bi rad vsaj skromno ekonomsko prispeval k uspehu odprave, lahko pri odbornikih SPDT ali pa v Tržaški knjigarni kupi spominsko razglednico, ki so jo tiskali izrečno ob priliki te slovenske izvenevropske ekspedicije. Na razglednico mora nato napisati svoje ime, nakar mu jo bodo udeleženci odprave poslali domov iz Nepala z vsemi svojimi podpisi.

OBVESTILA

ŠD Breg

obvešča, da bo danes, 1. septembra, ob 18. uri na nogometnem igrišču v Dolini zbor mladih nogometašev letnikov 1972-73-74-75.

Vabljeni tudi mladi, ki še niso igrali in ki bi radi gojili nogomet.

Odbojcarski tečaj pri Banih

Vsi tisti, ki so se prijavili za odbojcarski tečaj pri Banih, ki ga organizira ZSSDI, naj se zberejo jutri, 2. septembra, ob 8.30 pri Banih.

Tečaj bo potekal takole: 8.30 zbor trenerjev in tečajnikov; 9.00 - 11.00 jutranji trening; 11.00 - 12.30 programirani odmor; 12.30 - 13.30 kosilo; 13.30 - 15.00 programirani počitek; 15.00 - 17.00 popoldanski trening; 17.30 odhod.

Dobre uvrstitve naših predstavnikov na atletskih deželnih lestvicah

Atletski zveza pripravi vsako leto na polovici sezone deželne lestvice, ki so jih objavili prav v teh dneh. Kot običajno so si tudi letos slovenski atleti priborili več dobrih uvrstitev.

Na skupni lestvici mladincev in članov je skoraj v vseh panogah prisoten Gorazd Pučnik. Izmed njegovih rezultatov je nedvomno najboljši, dosežek v deseterboju, s katerim je osvojil tudi mladinsko državno prvenstvo. Ostali rezultati so vsi na visoki ravni, kar je pri deseterbojcih normalno.

Med ženskami je bila najboljša Irena Tavčar, ki je prva tako v disku, kot v krogli. Njen rezultat v disku pa je obenem tudi deželni rekord. S temi rezultati in uvrstitvami je Tavčarjeva še enkrat dokazala, da sodi med boljše metalke v državi. Uspesna je bila tudi Tiziana Natural, ki se je uvrstila na zelo dobra mesta, kljub temu, da šele prvo leto nastopa med mladinkami.

Tudi med naraščajniki so se naši atleti dobro odrezali. Najboljšo uvrstitev je dosegel Vasilij Pečar, ki je v troskoku na prvem mestu. Dober je

Irena Tavčar (Bor)

tudi rezultat Davida Inama, ki je v peterboju na petem mestu.

Med naraščajnicami je najboljšo uvrstitev dosegla Sara Umari v sko-

ku v višino, kjer je dosegla drugi najboljši rezultat.

Med kadeti so na lestvicah v metu kopja prisotni kar trije atleti, od katerih je bil najboljši Alan Oberdan.

Med kadetinjami je število uvrstitev precej visoko, ponavljajo pa se večinoma ista imena. Zelo uspešna je bila Tanja Kalc v metu na 80 m in na 80 m z ovirami. Izkazala se je tudi Veronika Gerdol v skoku v višino in pa Jadranka Čulav, ki je v metu kopja dosegla najboljši letošnji rezultat v deželi.

DEŽELNE LESTVICE OB POLOVICI SEZONE

ČLANI - MLADINCI

100 m: 12. Gorazd Pučnik (Bor) 11"28; 400 m: 22. G. Pučnik (Bor) 52"17; 110 m ovire: 16. Gorazd Pučnik (Bor) 16"51; višina: 6. G. Pučnik (Bor) 2,03; palica: 10. G. Pučnik (Bor) 3,90 m; daljina: 14. G. Pučnik (Bor) 6,59 m; krogla: 14. G. Pučnik (Bor) 11,91 m; disk: 17. G. Pučnik (Bor) 35,34 m; kopje: 11. Gabrije Sedmak (Bor) 50,22 m; 12. G. Pučnik (Bor) 40,54 m; deseterboj: 1. G. Pučnik (Bor) 6.923 točk.

Vasilij Pečar (Adria)

ČLANICE - MLADINKE

100 m ovire: 9. Tiziana Natural (Bor) 15"7; daljina: 3. T. Natural (Bor) 5'49 m; krogla: 1. Irena Tavčar (Bor) 11'50 m; disk: 1. I. Tavčar (Bor) 47,18 m.

NARAŠČAJNIKI

1500 m ovire: 12. Aleks Sosič (De-

vin) 5'26"2; palica: 8. David Inamo 3 m; troskok: 1. Vasilij Pečar (Adria) 13,66 m; peterboj: 5. D. Inamo (Bor) 2.513 točk.

NARAŠČAJNICE

Kopje: 5. Jasna Tavčar (Bor) 33,12 m; višina: 2. Sara Umari (Bor) 1,65 metra.

KADETI

Kopje: 2. Alan Oberdan (Bor) 41,32 m; 6. Boris Cepar (Bor) 37,12 m; 10. Borut Race (Bor) 35,16 m; štafeta 4X100 m: 4. Bor (Cepar, Možina Sedmak, Guštinčič) 50"5.

KADETINJE

80 m: 3. Tanja Kalc (Bor) 10"6, 80 m ovire: 3. T. Kalc (Bor) 13"2, 7. Veronika Gerdol (Bor) 13"6, višina: 4. V. Gerdol (Bor) 1'50 m; daljina: 4. Jadranka Čulav (Bor) 4,87 m; krogla: 8. J. Čulav (Bor) 9,29 m; 10. V. Gerdol (Bor) 9,02 m; disk: 3. V. Gerdol (Bor) 23,38 m; kopje: 1. J. Čulav (Bor) 35,38 m; 4. Mirjam Gregori (Adria) 27,46 m; 9. V. Gerdol (Bor) 23,68 m; štafeta 4X100 m: 3. Bor (Kermec, Kalc, Gerdol, Čulav) 54"4. (C.D.)

Danilo Lokar

Ptičarjeva žena

«No, tako mislim, ali je bilo kaj olajšanja in uspeha.»

Zdaj pa je Slapenski že samostojno prijel in s pojasnjujočim naglasom rekel:

«Prav zgodaj sem opazil, da se je malih letečih in pojočih stvaric oprijela z večjim ognjem kakor jaz, in nisem ji mogel braniti. Še narobe. Nabil in nanesel sem ji frfotajočih in čivkajočih kljunov kar precej in res sem jo vsaj za nekaj časa pomiril. Ker, kako je bilo pa prej?!»

Vzdignil sem glavo in vprašal z očmi:

«Prej? Kako je bilo?»

«Ha,» je rekel po globokem oddihu Slapenski, «na, nemir, večno sprehajanje, pohajkovanje in be- ganje zdaj sem, zdaj tja, na vse strani, le pri miru, na kraju ji ni bilo mogoče obstati. Tekala je v mesto, tekala je po nestu, tekala od človeka do človeka, da se povedati ne da. Potem se je pa le majčkeno ustanovila, obmirovala na stolici in se zastranila predse, ko je zapelo, zažvižgalo, začebljalo vse naokoli po stenah, na stropu in po tleh. Zamamilo je pa tudi mene, moram reči, ker bilo je zares živo spricho tolikega gibanja, ki jo je razbremenilo.»

Svetel sončni žarek je preletel gospodarjevo obli-

2. čje in na obličju tudi obstal.

Zdaj je pa tudi mene taknilo in celo prijatelj Marijan se je zganil, ko je vprašal:

«Ali ste zbrali tako veliko družino kmalu ali je to trajalo dolgo, preden je bilo toliko drobiža skupaj?»

Gospodar, kakor da je na vprašanje čakal, je z nekakim olajšanjem pojasnil:

«Ni bilo prav kmalu, ni bilo prav kasno, sam ne vem, kako se je vse to nateplo in pribralo. Kupoval sem, naročal in zamenjaval, kolikor sem mogel. Saj ljudje so, kakor da gre za stavo, ptice lovili, rušili gnezda, nastavljali progile, skrilce, kletke, vabe, kar hočete, in prihajali z blagom k meni.»

Zasmejal sem se glasno. Začudil sem se obenem, da se svojega smeha nisem ustrašil, a že je nekako udarilo iz mene:

«Katarina, kdo ji je pravzaprav dal to ime?»

«Moja žena je hotela, da so ji ptice zmeraj kolikor mogoče blizu, in tako tudi brez imena ni šlo. Imela jih je kakor v družini in imela jih je za svojo družino.»

Katarina je bila velika uharica s čopom nad ušesi, ki ju je spustila ali privzdignila, kakor je bila zadovoljna ali pa razsajena. Ob svojem smehu sem Katarino spet uzrl kakor živo pred sabo. Imela je svojo visoko gajbo, ki je segala od tal do stropa in je bila napravljena iz širokih lat. Velika uharica je sedela navadno negibno in imela oči zaprte, a ponoči je tu pri nas zapela ali bolje zaukala: Bu — buj! Bu — buj! Živžav okoli nje, se je zdelo, je ni dosti

zanimal, dasi je res stala njena kletka v kotu. Enkrat pa sem bil priča, kako je dremajoča uharica šavsnila po prijaznem slegurju, ki se ji je bil preveč približal, smuknil je bil namreč med letvami noter. Tudi ptičar se je tega dogodka spominjal.

«Katarina je bila prav oblastna in samosvoja,» je menil, «in zato smo jo kasneje tudi oddali, dasi je bila vendarle nekakšna znamenitost. Ob drugi priložnosti pa mi je ščinkavca res raztrgala. Dala je, da je poginil na tleh, a ponoči je imela svoj obrok, saj to tudi je popolnoma nočna ptica in tudi njene navade so nočne. V temi oživi, čez dan pa dremlje in se umakne. Po tem sem jo spoznal, a spoznal jo je tudi drobiž, ki je živel okoli nje in se je bal in zvečine izogibal.»

«Taka je bila Katarina?» sem vprašal zamišljen.

A gospodar je menil še nekaj drugega, ko je povzel:

«Vidite tedaj, da sem imel zaprt v svoji kamri noč in zaprt sem imel v izbi tudi dan. Ker vsa druga majhna, a živa letavina je bila dan, je pomenila in oznanjala dan, ko je velika uharica Katarina zaprla oči.»

«Kako to mislite?»

«Včasih sem jih opazoval ure in ure, pa tudi dneve, celo tedne, ko se nisem mogel ganiti od njih, ni mi dalo. Vzemite jutro, najbolj je povedalo jutro, kakšno življenje je to bilo. Komaj se je nakazal za gorami prvi dah dneva, prva mlečna sivina zore, že se je zganilo, kakor da je prav ta zgodnja napoved jutra segala do sem v kamro. In je segala. Ker, pogledajte, kako naj bi to bilo drugače mogoče?»

Naročnina: Mesečna 9.000 lir - celoletna 108.000 lir. - V SFRJ številka 6,00 din, naročnina za zasebne mesečno 100,00, letno 1000,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 140,00 letno 1400,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Gradišče 10/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 39.000 lir. Finančni in legalni oglasi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 550 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%, IVA 18%. Osmrtne, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.

primorski

dnevnik

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Po dolgih pogajanjih in s posredovanjem dveh duhovnikov

Ugrabitelji «boeinga» so se vdali

TEHERAN — Ugrabitelji letala «boeing» francoske družbe «Air France», ki so pred dnevi pristali na teheranskem letališču, so se vdali. Vest so sporočili ugrabitelji sami na tiskovni konferenci, ki je bila pod «boeingom».

Z letala so prišli samo trije ugrabitelji, četrti pa je ostal na «boeingu». Trije moški so bili zakrinkani ter so imeli temne naočnike. Izjavili so, da so sklenili, da se vdajo potem ko jim je iranska vlada zagotovila politični azil v Iranu. Še preden so prišli na tiskovno konferenco, so šestkrat ustrelili v zrak s svojim orožjem. Na tiskovni konferenci so odločno odbili, da bi povedali, kakšne narodnosti so.

Neki letališki funkcionar je izjavil, da je 15 talcev, ki so jih ugrabitelji imeli še v svojih rokah, zapustilo letalo takoj po izjavi ugrabiteljev, da se vdajajo. Isti funkcionar je dejal, da so talci zdravi, vendar so jih poslali v bolnišnico na zdravniški pregled.

Po izjavi na teheranskem radiu sta imela pozitiven razplet te ugrabitelske pustolovščine odločilno zaslugo dva muslimanska duhovnika, ki sta prevzela vlogo posrednikov. Teheranske oblasti so izbrale enega Libanonce in enega Iračana, ker so domnevali, da so ugrabitelji teh narodnosti.

S svojo avtoriteto sta pomirjevalno vplivala na ugrabitelje ter jih prepričala naj se vdajo. Pogajanja so traja

jala pol ure.

Prej so ugrabitelji skušali poleteti z letališča brez dovoljenja. Še ponoči so zagrozili, da bodo raztreščili letalo nad Irakom. Ta grožnja je napotila iranske oblasti, da jim odrečejo dobavo kerosina, če ne bi izpustili vseh talcev.

Razplet dogodkov je v vseh teh dneh sprožil številne polemike. Iranci so imeli na piki Francoze, ker jim pred nekaj časa niso hoteli izročiti nekih iranskih ugrabiteljev. V Parizu pa je poglavar «judskih mudžahedinov» v izgnanstvu Radžavi izjavil, da teheranske oblasti skušajo s tem primerom prikriti pred iranskih ljudstvom strašni položaj, v katerem je Iran ter čimbolj škodovati Franciji.

Prizor s teheranskega letališča preden so se gusarji vdali

(Telefoto AP)

Na 10 Italijanov eden brez dela

RIM — Statistični urad ISTAT je včeraj objavil podatke o številu zaposlenih v Italiji, ki se nanašajo na letošnji april. Po podatkih je razvidno, da je deset odstotkov Italijanov, ki so že dosegli starost za zaposlitev, brezposelnih, to pomeni, da na deset italijanskih prebivalcev eden nima dela. Prav gotovo je število že samo po sebi zaskrbljujoče, to je namreč najvišje število brezposelnih v zadnjih letih, toliko bolj pa dokazuje resno stanje na tem področju, če pomislimo, da statistični urad ni upošteval tistih delavcev, ki so v dopolnilni blagajni.

Če si sedaj ogledamo številke, je na dvaindvajset milijonov in skoraj osemstotisoč potencialnih delavcev, nad dva milijona in pol ljudi brez zaposlitve. Od teh brezposelnih pa jih 375.000 išče prvo zaposlitev.

V primerjavi med Severom in Jugom pravijo številke, da lažje najdejo zaposlitev prebivalci južne Italije, kar nekoliko nasprotuje predvidevanjem izvedencev, ki so napovedali, da bo Jug zaradi brezposelnosti letos zelo prizadet. Do tega pa je prišlo, ker so možnosti za zaposlitev v terciarnih dejavnostih na jugu večje.

Po podatkih se je namreč število brezposelnih na Severu skoraj podvojilo, medtem ko je na jugu zraslo za približno trideset odstotkov.

Če si sedaj ogledamo potencialna delovna področja, vidimo, da se je nasplošno izredno znižalo število tistih, ki so delo dobili v industriji in pa na poljedelskem področju. V terciarnih dejavnostih pa so letos zabeležili, da je približno dvesto tisoč novih delavcev dobilo zaposlitev.

Nemški navijači v kleščah nacistov

BONN — Zahodnonemški neonacisti skušajo prodreti v «klube navijačev» nemških nogometnih ekip ter jih politično obvladati. V Hamburgu, Hannoverju, Berlinu, Dortmundu, Frankfurtu in Karlsruhe se jim je to že delno posrečilo. V teh klubih prevladujejo skrajno desničarske ideologije, a organizatorji izkoriščajo tekme za podpihovanje sovraštva in nestrpnosti do tujcev, ki delajo v Zahodni Nemčiji. Generalka o uspešnosti prodora v klubske vrste bo nogometna tekma ZRN - Turčija, ki bo 26. oktobra v Zahodnem Berlinu. Tednik «Stern» je dobil letak neonacistov, v katerem vabijo navijače na tekmo, «da bi se borili proti smrdljivi turški sodrgi».

Anketo o tem vprašanju je pri «Sternu» opravil časnikar Erhard Kromschroeder, ki se je najprej izdajal za simpatizerja neonacistov, potem pa za turškega delavca. Tako je lahko sledil od blizu nasilju neonacističnih skupin. Tednik «Stern» navaja tudi pismo, ki ga je poslal svojim somišljenikom eden od najvidnejših neonacističnih veljakov Michael Kuehn in v katerem jih poziva, naj se vrinejo v nogometne klube.

Članke o delovanju neonacistov so objavili tudi drugi listi. Mesečnik «Konkret» in berlinski dnevnik «Tageszeitung» sta v teh dneh objavila poročilo nekega policijskega konfidenta, ki trdi, da so se že 1. 1975 zbrali skupaj veljaki vseh nemških neonacistov, da bi ustanovili novo Hitlerjevo «NSDAP».

V zadnjem letu največji prirastek človeštva

NEW YORK — Na našem planetu živi 4,7 milijarde ljudi, ali 82 milijonov ljudi več kot lani v istem obdobju. Tako trdi ameriški statistični urad, ki pripominja, da bo s takim prirastkom prebivalstvo v naslednjih desetih letih doseglo in preseglo mejo petih milijard.

Po podatkih omenjenega zavoda, je bil prirastek zemeljskega prebivalstva v zadnjem letu v absolutnih številkah eden največjih v zgodovini človeštva, medtem ko je v odstotkih prebivalstvo zemlje naraslo v največji meri leta 1965, ko je bil v enem samem letu za 2,2 od sto ljudi več na planetu. Tedaj se je tudi razširila psihoza o nekontrolirani demografski eksploziji, ki je pozneje splahnela, ko je odstotni prirastek začel upadati. Od leta 1973 sem, je prebivalstvo planeta naraščalo povprečno za 1,7 do 1,8 odstotka letno.

Iz podatkov ameriškega demografskega zavoda izhaja tudi, da polovica svetovnega prebivalstva živi v 5 državah in sicer Kitajski, Indiji, Sovjetski zvezi, ZDA in Indoneziji. Kar zadeva ZDA imajo danes 234,2 milijona prebivalcev s povprečnim prirastkom 0,9 od sto ljudi letno.

Med evropskimi državami, v katerih je prebivalstvo naraslo vsega skupaj za poldrugi milijon, so NDR, na Madžarskem, na Malti in na Danskem zabeležili negativne prirastke, medtem ko so največji prirastek v odstotkih zabeležili v Arabskih emiratih, kjer je za 10,7 od sto prebivalcev več.

Pričakovanje za koncert J. Menuhima v Benetkah

Do pol milijona lir za vstopnice

BENETKE — Tradicionalni beneški filmski festival ni v teh dneh edina kulturna atrakcija znamenitega mesta. Med ljubitelji glasbe vzbuja prav tolikšno, če že ne večjo, pozornost koncert znanega violinista Jehudija Menuhima, ki je pred nedavnim dobil Nobelovo nagrado za glasbo in kateremu bodo danes v Benetkah izročili ključ mestnih vrat.

Pričakovanje za koncert je bilo tolikšno, da so prireditelji v nekaj urah razprodali vse razpoložljive vstopnice, koncert pa bodo oddajali po zvočnikih tudi na trgu pred gledališčem. Ob tolikšnem povpraševanju pa so prišli na svoj račun tudi izkoriščevalci, ki so pokupili kar precej vstopnic in jih nato preprodajali po pol milijona lir vsako.

Na sliki: (Telefoto AP): Jehudi Menuhim po prihodu v Benetke.

Pomorske zveze z Jugoslavijo

BENETKE — Od danes naprej bodo za ves september ukiniteli ladijske zveze med Benetkami in nekaterimi jugoslovanskimi pristanišči. Ukiniteni bo sta namreč progi Benetke - Split Lošinj, in pa med Rimini - Zadar.

Ladja «Tintoretto», ki je skrbela za ti dve zvezi, bo sedaj namreč povezovala italijanski mesti Bari in Ancono z Dubrovnikom. Do ukrepa je prišlo, ker je italijansko obrambno ministrstvo, dosodilo ladjo Tiepolo, ki je dosedaj potovala iz Barija in Ancone v Dubrovnik, italijanski vojski v Libanonu.

Ribiči in teritorialne vode

MAZARA DEL VALLO — Italijanski ribiči vse preradi pljujejo v toja morja. Prej ali slej pa morajo te svoje izlete tudi drago plačati.

Spori med sicilskimi ribiči in tuniškimi oblastmi so že stopili v pregovor, saj ne mine mesec, da ne bi tuniški mejni policaji zasačili kakega italijanskega ribiča v svojih vodah. Do takega incidenta je ponovno prišlo včeraj; tokrat se bodo proti nasprotnim «afriškim» oblastem branili ribiči iz Mazare del Vallo.

V Kampaniji se zpet trese

NEAPELJ — V Kampaniji na področju Flegrea pri Pozzuoliu se je v noči med torkom in sredo zemlja ponovno stresla. Vsekakor ni to novost, saj so na tem področju od začetka leta zabeležili nad dva tisoč potresnih sunkov. Izvedenci pravijo, da je pojav treba pripisati dviganju zemlje.

Seizmografski center pri Vesuviu pa je poročal, da niso potresni sunki skupno jih je bilo 21, presegli tretje stopnje Mercallijeve lestvice.

N. V. Gogolj: **Taras Buljba**

(43.)

riše: Željko Lordanić

SKOZI VRATA OBLEGANEGA MESTA JE PLAMIL HUZARSKI FOLK. PRED NJIMI JE DE DRVEL VITEZ, LEPSI OD VSEH... TARAS JE SPOZNAL SVOJEGA SINA ANDREJA...

HEJ, FANTJE! ZMAJITE MI GA V GOZD! TAKOJ, TARAS!

TRIDESET NADHITREJŠIH POLJAKOV JE Z BOKA UDARLO NA HUZARJE... GOLOKOPITENKO JE OD ZADAJ UDARIL ANDREJA S PLOSKO STRANJO SABLJE...

NATO SO KOZAKI ZAČELI BEŽATI PROTI GOZDU, V KATEREM SE JE SKRIL TARAS... ANDREJ JE KOT IZ UMA DRVEL ZA NJIMI...

